

Univerzita Karlova v Praze
Evangelická teologická fakulta

Bakalářská práce
Současná situace olomouckých církví

Vedoucí práce: PhDr. Libor Ovečka Th.D.

2006

Lucie Chamradová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu práce PhDr. Liboru Ovečkovi, Th.D., za jeho podporu a metodické vedení této práce, Jaroslavu Hynkovi za přínosné poznámky a dodatky k práci, stejně tak všem představitelům a zástupcům olomouckých církví, kteří mi ochotně a vstřícně poskytovali informace o svých sborech a církvích a umožnili tak vznik této práce. Závěrem také všem respondentům, kteří ochotně zúčastnili mého dotazníkového šetření.

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Současná situace olomouckých církví* zpracovala samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů a literatury.
2. Tuto práci nepředkládám k obhajobě na jiné škole.
3. Souhlasím s tím, aby uvedená práce byla v případě zájmu pro studijní účely zpřístupněna dalším osobám nebo institucím.
4. Souhlasím s tím, aby uvedená práce byla publikovaná na internetových stránkách Jaboku.

V Olomouci dne 30. 5. 2006

Lucie Chamradřová

Obsah

1	Úvod	6
2	Církev	8
2.1	Pojem „církev“ a „eklesiologie“	8
2.2	Ježíš a církev	8
2.3	Církev v průběhu dějin	9
2.3.1	Prvotní církev	9
2.3.2	Církev ve středověku	10
2.3.3	Církev v období reformace	11
2.3.4	Církev 17.-19. století	12
2.3.5	Církev 20. století	13
2.3.6	Církev na našem území po roce 1948	14
3	Oblasti činnosti církve	15
3.1	Svědectví	15
3.2	Služba	15
3.3	Slavení	15
3.4	Společenství	16
4	Podoba a tvar církvi	17
4.1	Hierarchické zřízení	17
4.2	Presbyterní model	18
4.3	Kongregační model	18
4.4	Presbyterně-synodní model	19
5	Ekumenismus	20
5.1	Pojem a definice	20
5.2	Ekumenické hnutí	20
5.3	Ekumenická rada církví v ČR	21
6	Apoštolská církev	22
6.1	Letniční hnutí	22
6.2	Apoštolská církev v ČR	22
6.3	Sbor apoštolské církve v Olomouci	23
6.3.1	Historie sboru	23
6.3.2	Sbor v současnosti	23
6.3.3	Pravidelné akce sboru	23
6.3.4	Práce s dětmi a mládeží	23
6.3.5	Financování a hospodaření sboru	24
6.3.6	Sociální a charitativní práce sboru	24
6.3.7	Pojetí církve a ekumenismu	25
7	Bratrská jednota baptistů	26
7.1	Sbor bratrské jednoty baptistů v Olomouci	26
7.1.1	Historie sboru	26
7.1.2	Sbor v současnost	26
7.1.3	Pravidelné akce sboru	27
7.1.4	Práce s dětmi a mládeží	27
7.1.5	Sociální a charitativní práce sboru	27
7.1.6	Financování a hospodaření sboru	28
7.1.7	Pojetí církve a ekumenismu	28
7.2	VOŠ sociální a teologická – Dorkas	29
8	Církev adventistů sedmého dne	30
8.1	Církev adventistů sedmého dne v ČR	30

8.2	Sbor Církev Adventistů sedmého dne v Olomouci	31
8.2.1	Historie sboru	31
8.2.2	Sbor v současnosti	31
8.2.3	Práce s dětmi a mládeží	31
8.2.4	Evangelizační aktivity sboru	32
8.2.5	Klub zdraví	32
8.2.6	Financování a hospodaření sboru	33
8.2.7	Sociální a charitativní práce sboru	33
8.2.8	Pojetí církve a ekumenismu	33
9	Církev bratrská	34
9.1	Sbor Církev bratrské v Olomouci	34
9.1.1	Historie sboru	34
9.1.2	Sbor v současnosti	34
9.1.3	Pravidelné akce sboru	35
9.1.4	Práce s dětmi a mládeží	35
9.1.5	Sociální a charitativní práce sboru	35
9.1.6	Financování a hospodaření sboru	35
9.1.7	Pojetí církve a ekumenismu	35
10	Církev československá husitská	37
10.1	Církev československá husitská v Olomouci	37
10.1.1	Historie církve	37
10.1.2	Církev v současnosti	38
10.1.3	Práce s dětmi a mládeží	38
10.1.4	Sociální a charitativní činnost	39
10.1.5	Financování a hospodaření církve	39
10.1.6	Pojetí církve a ekumenismu	39
11	Českobratrská církev evangelická	40
11.1	Sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci	40
11.1.1	Historie sboru	40
11.1.2	Sbor v současnosti	41
11.1.3	Pravidelné akce sboru	41
11.1.4	Práce s dětmi a mládeží	42
11.1.5	Vikárka	42
11.1.6	Skupina seniorů	42
11.1.7	Sociální a charitativní práce sboru	42
11.1.8	Financování a hospodaření sboru	43
11.1.9	Pojetí církve a ekumenismu	43
12	Církev Křesťanská společenství	44
12.1	Sbor v Olomouci	44
13	Církev Křesťanské sbory	45
13.1	Sbor v Olomouci	45
13.1.1	Historie sboru	45
13.1.2	Sbor v současnosti	45
13.1.3	Pravidelné a nepravidelné akce sboru	46
13.1.4	Práce s dětmi a mládeží	46
13.1.5	Sociální a charitativní práce sboru	46
13.1.6	Financování a hospodaření sboru	47
13.1.7	Pojetí církve a ekumenismu	47
14	Pravoslavná církev	48
14.1	Obec v Olomouci	49

14.1.1	Historie obce	49
14.1.2	Obec v současnosti	49
14.1.3	Pravidelné akce	49
14.1.4	Práce s dětmi a mládeží	49
14.1.5	Sociální a charitativní činnost	49
14.1.6	Financování a hospodaření	50
14.1.7	Pojetí církve a ekumenismu	50
15	Novoapoštolská církev	51
15.1	Obec novoapoštolské církve v Olomouci	51
15.1.1	Sociální a charitativní činnost	51
15.1.2	Financování a hospodaření	52
15.1.3	Pojetí církve a ekumenismu	52
16	Řeckokatolická církev	53
16.1.1	Farnost v Olomouci	53
16.1.2	Financování a hospodaření	54
16.1.3	Pojetí církve a ekumenismu	54
17	Římskokatolická církev	55
17.1	Římskokatolická církev v Olomouci	56
17.1.1	Historie arcibiskupství	56
17.1.2	Arcibiskupství v současnosti	56
17.1.3	Pastorační činnost	57
17.1.4	Centrum pro rodinný život	57
17.1.5	Centrum pro školy	58
17.1.6	Centrum laických aktivit	59
17.1.7	Centrum pro katechezi	59
17.1.8	Centrum pro mládež	59
17.1.9	Arcidiecézní charita Olomouc	59
17.1.10	Pojetí církve a ekumenismu	63
18	R.O.F.C	64
18.1	Sbor v Olomouci	64
19	Slovo života	65
19.1	Sbor v současnosti	65
19.1.1	Pravidelné akce sboru	65
19.1.2	Evangelizační aktivity sboru	65
19.1.3	Financování a hospodaření	66
19.1.4	Pojetí církve a ekumenismu	66
20	Situace křesťanských církví v Olomouci	67
20.1	Aktivity uvnitř církví	68
20.2	Aktivity určené veřejnosti	69
20.3	Situace Olomouckých církví z pohledu "nevěřících" občanů	71
20.4	Ekumenická situace v Olomouci	76
21	Závěr	78
22	Resumé	80
23	Seznam literatury	81
24	Seznam příloh	85

1 Úvod

Po roce 1989 se s přicházející demokracií zvýšil zájem lidí o různé duchovní proudy a tedy i o křesťanství. Křesťanské církve, jejichž činnost byla dříve potlačována a minimalizována, nyní dostaly dostatek prostoru pro svou působnost. Kromě toho vznikly také nové křesťanské církve a skupiny. Všechny tyto církve tedy mohou zcela svobodně vyvíjet jakékoliv aktivity a předávat tak křesťanskou zvěst společnosti.

Cílem mé práce bylo zjistit, jaké křesťanské církve existují v Olomouci a jaké vyvíjejí aktivity, tedy jakým způsobem jsou schopny uskutečňovat své poslání. Zároveň se snažím tuto práci také obohatit o pohled těch, kteří nejsou praktikujícími křesťany. Tzn. o pohled občanů města Olomouce, kteří se nehlásí k členství některé z křesťanských církví, právě na činnost těchto církví. Neboť jestliže mi při návštěvách jednotlivých církví jejich představitelé v různé formě sdělovali – naším hlavním úkolem je předávat Krista a jeho zvěst, pak bylo velmi zajímavé podívat se, jakým způsobem toto snažení hodnotí ti, kteří jsou v tomto smyslu jedni z nejcitlivějších. Totiž ti, kteří tuto zvěst nepřijali nebo se k ní oficiálním způsobem nepřihlásili.

Město Olomouc jsem zvolila proto, že mám k tomuto městu, jakožto svému rodnému městu, osobní vztah.

Práce je složena ze tří částí. První – teoretická část je historicko-eklesiologická a obsahuje stručné informace o dějinách církve, hlavních oblastech činnosti církve, církevních útvarech a ekumenismu. Přestože tato témata zasluhují podrobnější eklesiologické rozpracování, jsou psána velmi obecně, neboť mají čtenáři poskytnout pouze základní informace, které mu mohou napomoci při posouzení současné situace.

Druhá – praktická část je věnována církvím a jejich působení. Na začátku se vždy snažím krátce pojednat obecně o vzniku církve a její situaci v ČR tak, aby si čtenář učinil základní představu. Statistické údaje, které uvádím, jsou pouze orientační, neboť počty členů církví pochází se sčítání lidu v roce 2001¹, stejně tak počty členů jednotlivých sborů nejsou konstantní.

Informace o olomouckých sborech jsem z velké části získávala osobním šetřením v jednotlivých sborech, osobními rozhovory s představiteli a členy jednotlivých církví, dále z vnitrocírkevních materiálů těchto sborů, propagačních materiálů nebo na internetových stránkách sborů. Chtěla bych zdůraznit význam této části, neboť ve městě Olomouci dosud neexistuje práce nebo publikace, která by se zabývala olomouckými církvemi a jejich činností.

---

¹ Žádné aktuálnější počty v současné době neexistují.

Třetí část je stručným shrnutím současné situace, ve které se také snažím ukázat některé aspekty a závěry se současnosti olomouckých církví, ke kterým jsem dospěla. V této části se také zabývám samotným dotazníkem a rozebírám výsledky šetření u jednotlivých otázek. V této oblasti mě především zajímalo povědomí občanů vůbec o existenci křesťanských církví ve městě a o činnosti, které se věnují. V závěru dotazníku úmyslně zařazuji dvě otevřené otázky, které se věnují pohledu občanů na oblasti, ve kterých by se měli křesťanské církve projevovat více a ve kterých je naopak jejich činnost nevhodná.

Výsledky dotazníku vzhledem k formulaci otázek a počtu respondentů mohou ukázat pouze obecné závěry, neboť konkrétnější závěry by podle mě vyžadovaly podrobnější šetření ve větším časovém úseku a větší počet respondentů se, kterými by bylo potřeba pracovat individuální způsobem.

Tato práce tedy nabízí pouze obecný pohled do současné situace olomouckých církví a postojů olomouckých občanů, kteří nejsou praktikujícími křesťany.

2 Církev

2.1 Pojem „církev“ a „eklesiologie“

Hlavním výrazem novozákonní řečtiny pro slovo *církev* je *ekklésia*. Výraz je utvořen z předpony *ek* – („vy“) a slovesa *kaló* („volat). Tento termín se původně používal jako označení pro svolání, shromáždění svobodných občanů městské obce, mužů, kteří měli právo volit a rozhodovat; obecněji pak pro každé veřejné shromáždění.

Výrazu *ekklésia* používá už Septuaginta jako překlad hebrejského slova *qáhál* („shromáždění“, „schůze, „pospolitost“). Častým ekvivalentem, který volí Septuaginta pro překlad slova *qáhál* je *synagogé* (význam tohoto slova je podobný – lid shromážděný vespolek). České slovo „církev“ není přímou reprodukcí řeckého výrazu. Jeho podkladem je řecké přídavné jméno *kyriaké* = Páně, *kyriaké ekklésia* = církev Páně. Do češtiny bylo toto slovo transformováno pravděpodobně přes starogermánské *kyrikó* (dnešní německé: Kirche).²

Je tedy možné napsat, že základní význam slova *církev* je shromáždění „těch, kdo byli povoláni ze světa, ze hříchu a z odloučení od Boha a skrze výkupné dílo Kristovo byli shromážděni jako společenství víry, jež se podílí na požehnáních i úkolech služby Pánu.“³ *Eklesiologii* je tedy možné stručně definovat jako nauku o církvi.

2.2 Ježíš a církev

„V obrazu pozemského Ježíše, jak o něm referují evangelisté nelze vystopovat zřetelný zájem na tom, aby z jeho působení vznikla samostatná náboženská společnost, jejímž zakladatelem by se stal.“⁴ Ježíšovou snahou byla spíše obnova a záchrana Izraele jako Božího lidu. Tato eschatologická obnova Božího lidu bude potom nabídkou účasti v Božím království pro všechny národy světa. Představa Božího království však není u Ježíše určena individualisticky. Přestože víra jako akt osobního, vnitřního obrácení má v jeho očích vysokou hodnotu, Boží království má svůj význam pouze jako plné lidské společenství. Projevem tohoto zaměření je Ježíšův způsob života, jak je nám představován v evangeliích. Většinu času je Ježíš stále obklopen lidmi (Dvanácti a dalšími následovníky). Význam společenství ještě zdůrazňuje pozváním k jednomu stolu. V novozákonní době bylo naprosto nemyslitelné, aby společně stolovali příslušníci různých sociálních skupin a vrstev. Ježíš zve do svého společenství i ty, kteří byly z běžné společnosti vyloučeni (nemocní, nečistí ap.). Zvláštní postavení mezi hostinami pozemského

² Viz Stanley M. Horton a kolektiv, *Systematická teologie* str. 539-541

Filipi, *Církev a církve*, str. 9-10

³ Stanley M. Horton a kolektiv, *Systematická teologie*, str. 541

Ježíše pak zaujímá „poslední večeře“, kterou slavil v předvečer své smrti se svými učedníky. Poznámka a pokyn k opakování - „to čiňte na mou památku“⁵ vede k dojmu, že Ježíš počítal s tím, že jeho poslání bude učednickým sborem pokračovat i poté až mu nebude tělesně přítomen.

I když tedy Ježíš církev přímo „nezaložil“ ve smyslu technickém, nacházíme u něho impulzy, které pozdější vznik církve nevyklučovaly⁶, podle mého názoru však předpokládaly.

Josef Zvěřina mluví o Ježíši Kristu jako o skutečném původci církve s odkazem na tyto „zakladatelské činy“ „(vyvolení a povolání dvanácti, povolání a rozeslání dvaasedmdesáti učedníků, Poslední večeře, ustanovení Petra za pastýře Kristových oveček a beránků, rozeslání Dvanácti).“⁷

2.3 Církev v průběhu dějin

V této kapitole bych se chtěla krátce věnovat vývoji církve, zvláště některým historicky významným obdobím, např. počátky křesťanských dějin. Neboť to je právě počátek ke kterému se lidé i církve často vrací a s nímž konfrontují svou zkušenost.

2.3.1 Prvotní církev

Po Ježíšově smrti a zkušenosti zmrtnýchvstání, kterou zažili jeho učedníci i další svědci (1Kor 15,3-8) neustále rostl počet těch, kteří přijali Ježíše Krista. Po přímé zkušenosti působení Ducha svatého v den letnic se společenství stává církví.⁸ Ta je zpočátku velmi úzce spjata se židovstvím, brzy si však v návaznosti na Ježíšovy skutky, gesta a slova začíná utvářet vlastní rituály (lámání chleba), teologii, modlitby⁹, vyznání a tradici.¹⁰ K tomu přistupuje křest jako iniciační svátost nového života v Kristu a zároveň vstupu do církevní obce.

Významnou roli v rodícím se křesťanství hrála jeruzalémská komunita, v jejíchž základech stáli Ježíšovi učedníci (Dvanáct i další) a Ježíšovi příbuzní (především Jakub, bratr Páně). V jeruzalémské obci existovaly dvě skupiny (helénisté, hebraisté) mezi nimiž docházelo ke konfliktům pramenícím z různého postoje k židovské tradici a pravděpodobně i v odlišné interpretaci Ježíšova dědictví.¹¹

---

⁴ Filipi, Církev a církve, str. 25

⁵ Lk 22,19

⁶ Viz Filipi, Církev a církve str.25-27

⁷ Josef Zvěřina, Teologie Agapé II., str.11

⁸ O této události podává zprávu Lukáš ve Sk 2,1-47

⁹ Srov Sk 2,41-42

¹⁰ Srov Sk 5,29-32

¹¹ Srov Sk 6,1-6

Po té, co skupina řecky mluvících židokřesťanů (helénistů) opustila Jeruzalém, začala misijně působit v Judsku, Samařsku a především v Sýrii, kde se druhým centrem rostoucího křesťanství stala Antiochie. Právě z Antiochie se evangelium začalo šířit mezi pohany. Hlavními osobnostmi antiochijské mise byl Barnabáš a apoštol Pavel. Apoštol Pavel se nejviditelněji zasloužil o šíření křesťanské zvěsti mezi pohany. Byl to také on, který položil otázku na kolik je pro křesťany pocházející z pohanského prostředí nutné spolu se zvěstí o Ježíši Kristu přijetí také mojžíšovského Zákona se všemi jeho předpisy a ustanoveními. Tato otázka byla rozřešena ve prospěch pohanských misí na tzv. apoštolském setkání v Jeruzalémě koncem 40. nebo počátkem 50. let.¹²

I přesto, že počátky křesťanství byly mnohem složitější, můžeme i zde vidět, že křesťanská církev nebyla vždy vzorně jednotná, jak bývá často v podvědomí veřejnosti. Ale že už byla od samého začátku diferencovaná.¹³ Rozdělena na skupiny, které se vytvářely v závislosti na kulturním prostředí, misii. Často docházelo také k naukovým odlišnostem. Je třeba si uvědomit, že i ona byla tvořena lidmi, kteří i přes společný základ chápali křesťanskou zvěst odlišně.

Nelze mluvit o prvotní církvi a nezmínit se o pronásledování křesťanů. První větší pronásledování křesťanů je spojeno se zapálením Říma (r.63) císařem Nerem, který za údajné pachatele označil křesťany a tím ospravedlnil jejich hromadné popravování. K další pro křesťany složité situaci došlo ve 3. století. Prohlubující se rozpad říše vedl k tomu, že úřady začaly vyžadovat obnovení rituálního uctívání bohů. Křesťané, kteří nechtěli těmto bohům obětovat, byli surově popravováni a to především za císaře Decia mezi lety 249-251 a za císaře Valeriána 257-260. Nejkrvavější pronásledování křesťanů zahájil císař Dioklecián, který v r. 303 podepsal první edikt proti křesťanům po kterém následovaly další. Křesťané měli být násilím přinuceni k uznání císařova kultu.¹⁴

2.3.2 Církev ve středověku

V roce 313 vydal císař Konstantin *edikt milánský*, kterým povolil křesťanské náboženství a zrovnoprávnil je s jinými kulty. Za císaře se příslušnost ke křesťanství začala postupně stávat velmi výhodnou, neboť Konstantin neposkytl jen náboženskou svobodu, ale začal církev vydatně

---

¹² Viz Mireia Ryšková, skripta 3. ročník, 5. kap. – Prvotní církev

¹³ Srov Filipi, Křesťanstvo, str.11

¹⁴ Viz Frölich, Dva tisíce let dějin církve, str. 19, 21-23

podporovat finančně a zvýhodňovat kněze a biskupy¹⁵, čímž se začala církev rozdělovat na klérus a lid.

Církev tedy postupně opouští své ctnosti, chudobu a začíná se vzdalovat svým ideálům. V tomto duchu pokračuje vývoj církve v celém středověku většinou poznamenán rostoucím vlivem církve, neustálým napětím mezi církevní a státní mocí, růstem církevního majetku, schizmaty, vznikem inkvizice (1231) a také např. rozdělením křesťanstva na východní a západní v roce 1054.

Přesto se v církvi začínají objevovat jedinci i hnutí, kteří touží po její nápravě. Jde jim o návrat církve k chudobě a k původním ideálům. Někdy jsou církevní mocí uznáni a na jejich působení často navazuje vznik řádů (např. Bernard z Clairvaux, který přispěl k rozšíření cisterciátů, František z Assisi – františkáni, Dominik – dominikáni). Tito jedinci jsou přijímáni, neboť se většinou nedostali do přímého konfliktu s církevní autoritou a hierarchií. Je tu však také jiná skupina lidí prosazující reformu upadající církve takovým způsobem, že se do tohoto konfliktu zákonitě dostává. Jako např. františkán Vilém Ockham, docent na univerzitě v Oxfordu, se svými odvážnými názory jako např. „Kristus sice svěřil Petrovi péči o věřící, nikoli však ve smyslu neohraňované plné moci, ale jen potud, pokud je to nutné pro spásu duší a k vedení věřících. Každý jednotlivec může bloudit, i papež, a naopak církev je reprezentována v každém, kdo má víru a to mohou být i děti.“¹⁶ V. Ockham byl předvolán k papežské kurii do Avignonu, nakonec však ještě před rozsudkem utekl na dvůr Ludvíka Bavora, kde působil až do své smrti.

Další osobností, která svými názory otrásla základy tehdejší církve a na niž později navazovala řada reformátorů, byl profesor teologie Jan Viklef. I on se musel vzdát svého místa na univerzitě a ještě po jeho smrti byly jeho teze několikrát odsouzeny. Do konfliktu s církví se dostal také český kněz Jan Hus, kritizující tehdejší církevní poměry, především nemravný život, biskupy, papeže. Své názory obhajoval na koncilu v Kostnici, kde za ně byl také 6. června 1415 upálen.¹⁷

2.3.3 Církev v období reformace

Za výchozí bod evropské reformace (tzv. druhé reformace) se považuje rok 1517, kdy v Německu Martin Luther vydal svoje teze. Původně augustiniánský mnich ostře vystoupil proti odpustkům, k čemuž ho vedlo poznání „ospravedlnění z víry“. Na základě podrobného studia

---

¹⁵ Např. kněží byli osvobozeni od živnostenské daně; výroky biskupů ve sporech mezi křesťany měli právní platnost; biskupové dostali postavení vyšších úředníků.

¹⁶ R. Frolich, Dva tisíce let dějin církve, str. 124

¹⁷ Viz tamtéž

Pavlových listů, především listu Římanům došel Luther k názoru, že křesťan si nemůže spásu zasloužit žádným dílem, skutky, odpustky ani ničím jiným než pouze skrze víru. Všechny své teze a výroky srovnával s Písmem jako jedinou normou.¹⁸

Velmi výrazně se reformace projevila také ve Švýcarsku, kde byli jejími hlavními iniciátory Huldrych Zwingli a Jan Kalvín. Huldrych Zwingli poukazoval na to, že by všichni duchovní měli žít a kázat podle Písma. Působil v Curychu, kde se pustil do rozsáhlé reorganizace (byly zrušeny mše, odstraněny obrazy z kostelů, zrušeno nevolnictví nově organizováno školství a péče o chudé). Tento model přijala některá jihoněmecká města a tři švýcarské kantony, zatímco pět kantonů se postavilo na odpor. V roce 1531 došlo k válce v níž Zwingli přišel o život.

V reformaci dále pokračoval Jan Kalvín. Jeho hlavním smyslem bylo znovuobjevení Božího zákona a nastolení Božího řádu na zemi, čehož se zhostil poněkud svérázným způsobem. Pro Ženevu vytvořil církevní řád, který upravoval veřejný život do detailů. „Existoval např. zákaz luxusního oblékání, hrozily tresty za pohoršující hry, tance nebo opilství.“¹⁹ Byly zřízeny čtyři duchovní úřady (pastoři, doktoři, presbyteři a jáhni) a konsistoř, skládající se z dvanácti nejstarších, kteří dohlíželi na proměnu života měšťanů. „Její členové měli např. volný přístup do každého domu, udíleli církevní tresty a u rady navrhovali tresty světské. Z kostelů byly odstraněny obrazy, oltáře a varhany, bohoslužby byly omezeny na kázání, modlitbu a zpěv žalmů.“²⁰ Tam, kde byl Kalvín přesvědčen, že hájí Boží požadavky, neustoupil ani za cenu tvrdých trestů a rozsudků smrti.²¹

Proti myšlenkám reformace se vymezil Tridentýský koncil (1545-1563). Reformace byla přímým důsledkem neudržitelné situace v církvi a velmi výrazným způsobem přispěla k její proměně během následujících let. Na druhou stranu nahlédneme-li podrobněji do dějin, vidíme, že i v dobré víře lze snahy jednat v souladu s Písmem a reformovat stávající poměry velmi snadno „přehnat“.

2.3.4 Církev 17. – 19. století

Období těchto staletí je neseno v duchu velkého vědeckého rozvoje a změnou struktur a systémů do té doby považovaných za neměnné. Bylo potřeba, aby církve k těmto změnám postupně zaujaly stanovisko.

Nábožensko-politické spory přelomu 16.-17. století vyvrcholily Třicetiletou válkou (1618-1648), která začala vzpourou protestantských stavů v Praze a skončila po všeobecném

---

¹⁸ Viz tamtéž, str. 126-136

¹⁹ tamtéž, str. 139

²⁰ tamtéž, str. 139

²¹ Viz tamtéž, str. 138-139

vyčerpání podpisem smluv „vestfálského míru“.²² V habsburských zemích pak bylo až do vydání tolerančního patentu v r. 1781 katolictví jediným povoleným vyznáním.

V 18. století zasáhly Evropu myšlenky osvícenství, zdůrazňující význam rozumu i v oblasti náboženství; centrem zájmu se stává místo Boha člověk se všemi svými schopnostmi. Velkými zastánci myšlenek osvícenství byli i habsburští monarchové Marie Terezie a její syn Josef II. Provádějící četné reformy, kterými se mimo jiné snažili omezit vliv církve a co nejvíce ji dostat pod kontrolu státu. Marie Terezie např. zrušila osvobození kléru od daní, zakázala skládat řeholní sliby před dosažením 24 let, zrušila více než 50 církevních svátků. Její syn pak pokračoval v reformách mnohem důsledněji. Zrušil všechny řády, které se nezabývaly pastorační, sociální péčí nebo vyučováním, s odůvodněním, že se „nemohou líbit Bohu, jestliže jsou pro bližní zbytečné.“²³ V roce 1781 vydal toleranční patent, který zaručoval svobodu vyznání pro luterány, reformované a ortodoxní věřící.²⁴

Osvícenství sebou přineslo postupné oddělování světské a duchovní moci, což pro katolickou církev znamenalo konec její politické moci. Další událostí, která odmítla tradiční uspořádání vztahů mezi státem a církví ve jménu svobody, rovnosti, bratrství a základních lidských práv byla francouzská revoluce.²⁵

Církev 19. století nebyla příliš ochotná k dialogu s novými myšlenkami. Usilovala o zachování starého řádu, který vnímala jako Bohem chtěný a vyhranila se vůči pokroku i modernímu způsobu myšlení. Papež Pius IX. Vydal v r. 1864 encykliku s názvem *Quanta cura*, ve které odsoudil modernistické tendence i bludy. K encyklice byl připojen *Syllabus errorum* – seznam 80 tezí a tvrzení, s nimiž papež nesouhlasil. Teze se týkaly liberalismu, racionalismu, vztahu církve a světské společnosti apod. V roce 1870 bylo na I. Vatikánském koncilu vyhlášeno dogma o papežské neomylnosti.²⁶

2.3.5 Církev 20. století

1. polovina 20. století je poznamenána dvěma světovými válkami. Víra v rozum a pokrok spojená s přesvědčením o jisté morální úrovni společnosti dostala vážné trhliny. Bylo tedy potřeba, aby si církev vážně uvědomila svou roli ve společnosti.

Poprvé se výrazněji setkáváme se snahami církví o vzájemnou spolupráci. První impulsy vychází především z protestantské strany. V roce 1925 dosáhl luterský biskup Söderblom svolání

---

²²Viz tamtéž, str. 156

²³ tamtéž, str. 175

²⁴ Viz tamtéž, str. 171-172, 175

²⁵ viz. Josef Dolista, *Perspektivy církve*, str. 49

²⁶ Viz Frölich, *Dva tisíce let dějin církve*, str. 190-200
Dolista, *Perspektivy církve*, str. 56

„Světové konference církví“, jejímž tématem se stala především praktická spolupráce. V roce 1948 byla v Amsterdamu oficiálně založena Světová rada církví.²⁷ Ekumenické snahy byly zpočátku z katolické strany přijímány zdrženlivě, postupně se však i zde pohled změnil. Nové možnosti pro mezicírkevní i mezináboženský dialog otevřel II. Vatikánský koncil.

II. vatikánský koncil se snažil změnit tvář katolické církve, její postoje a dle mého názoru byl nezbytný proto, aby tato církev zůstala živou a nezkostnatěla ve své hierarchii a zastaralých tvrzeních. Zahájil ho papež Jan XXIII. A probíhal mezi lety 1962-1965. Heslem prvního pastoračního koncilu bylo *aggiornamento* (zdnešnit, zesoučasnit) a jeho cílem změnit model církve, její přístupy a přiblížit ji i evangelium dnešním lidem. Otázky dotýkající se přímo církve a její práce ve světě řeší konstituce *Lumen Gentium* a *Gaudium et spes*.²⁸

2.3.6 Církev na našem území po roce 1948

Mezi lety 1948-1989 nebyla církev v tehdejší Československu v lehké pozici. Komunistický režim považoval křesťanství za přežitek a jeho projevy potlačoval. Činnost církví se snažil všemožně omezit a izolovat. Činnost církví a jejich představitelů byla kontrolována církevními tajemníky, byly zabavovány církevní objekty, rušeny kláštery a výuka náboženství na školách. Duchovní potřebovali ke své službě státní souhlas, který byl často právě těm kvalitním a „nepohodlným“ odebírán. Působnost některých církví byla dokonce v některých letech postavena mimo zákon.

Přesto však vedle oficiální církve byla schopná i přes různé zákazy existovat i „neoficiální“ a působit tak mezi lidmi. Doba nesvobody je vždycky těžká a náročná a v žádném případě ji není možné schvalovat, přesto v ní spatřuji jeden velmi důležitý přínos pro církev jako celek. A tím jsou lidé, kteří se snaží nést a předávat evangelium i za cenu omezení či zákazu své působnosti, věznění, nebo vzpomeneme-li např. na první křesťany, dokonce smrti.

Po roce 1989 nastala v naší společnosti nová situace. Demokracie sebou mimo jiné přinesla také konzumní způsob života orientovaný na člověka jako spotřebitele a konzumenta. Na druhé straně se objevil zvýšený zájem o duchovní směry. Nacházíme se v době, kdy mohou církev a její představitelé cokoliv veřejně říci nebo udělat tak, aby učinili křesťanskou zvěst živou. V této práci je možné částečně vidět, jakým způsobem o to usilují a zdali se jim to daří.

²⁷ viz Frölich, Dva tisíce let dějin církve, str. 211-212

²⁸ Inf. o koncilu viz. poznámky z přednášky předmětu praktická teologie, III. ročník, ThLic. Mgr. Michal Martínek

3 Oblasti činnosti církve

- Svědectví
- Služba
- Slavení
- Společenství

3.1 Svědectví

Svědectví (řec. martyria) je nejdůležitější a hlavní úkol církve. Jakákoliv činnost církve by měla být spojena se svědectvím o Ježíši Kristu. „Poslání, ke kterému Pán církev skrze Ducha povolal, spočívá v tom, přiznat se k Ježíši a zvěstovat jej, být jeho svědkem, zvěstovat jeho evangelium, ..., poselství o Boží milosti a milosrdenství, o ospravedlnění, posvěcení a povolání hříšného lidstva, o životě a duchu v nové svobodě od zákona, hříchu a smrti, ve víře, lásce a radosti při pohledu na naplnění všech věcí v budoucnosti, která se ohlašuje již v přítomnosti.“²⁹

3.2 Služba

Jak se v evangeliích dočítáme. „Kdo miluje svůj život, ztratí jej; kdo nenávidí svůj život v tomto světě, uchrání jej pro život věčný. Kdo mě chce sloužit, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo mi slouží, dojde cti od Otce.“³⁰ Ježíšovým učedníkem se člověk stává jedinečně službou pro někoho jiného. Přičemž řecký překlad tohoto slova - diakonia není omezeno pouze na charitativní činnost, jedná se o službu ve smyslu lidského bytí pro bližního.³¹ Jedná se o vztah k bližnímu, kvůli Bohu, který se stal člověkem a který je zároveň v člověku přítomen.

3.3 Slavení

(Řec. leiturgia – čin ve prospěch lidu), liturgika (věda zabývající se liturgií, bohoslužbou). Bohoslužba je spojena s oslavou Boha, vztahu člověka k Bohu.³² Řád a průběh bohoslužeb se může v jednotlivých církvích odlišovat, vždycky však zahrnuje kázání – zvěstování Božího slova, chvály směřované k Bohu, modlitby a Večeři Páně.

---

²⁹ Hans Küng, Co je církev, str. 185

³⁰ J 12, 25-26

³¹ Srov. Hans Küng, Co je církev, str. 148

³² Viz poznámky z předmětu Praktická teologie, III. ročník, ThLic. Mgr. Michal Martínek

3.4 Společenství

(Řec. koinonia). Společenství znamená v plném smyslu začlenění do církve, společenství téže víry a účast na tomtéž Duchu svatém. Církev je společenstvím těch, které Bůh skrze Krista v Duchu svatém shromažďuje zvěstováním evangelia, udílením svátostí a duchovní službou. Církev sama se stává společenstvím a zároveň společenství vytváří.³³

---

³³ Srov Heinz Schütte, Ekumenický katechismus, str. 48-56

4 Podoba a tvar církví

Smyslem této kapitoly je krátce představit jednotlivá církevní zřízení, se kterými se můžeme v širokém spektru církví setkat. S potřebou řádu a pravidel se setkáváme v každém kolektivním útvaru. Potřeba církevního řádu však přesahuje sociologický význam. Jde zde o čitelnost a povahu poselství, které církev nese ke svému okolí, o jeho důvěryhodnost a srozumitelnost. Starostí církevního řádu je, aby ten, kdo se setkává s poselstvím církve, měl možnost prohlédnout k jeho zdroji a původu.

Na jedné straně spektra stojí církve „katolické“ tradice (římskokatolická, starokatolická, pravoslavné ...). Určité aspekty církevního řádu jsou dány Božím právem a nepodléhají žádným proměnám. Ježíš Kristus přijal své poslání od Boha a předal je apoštolům, aby jejich nástupci – biskupové, byli pastýři v jeho církvi až do konce světa. Biskupové tedy nastoupili z božího ustanovení na místo apoštolů a kdo poslouchá je, poslouchá Krista. Církev Kristova nemůže existovat bez biskupů, zodpovědných za své místní církve (diecéze) a koordinujících její činnost.³⁴

4.1 Hierarchické zřízení

Je nejvýrazněji viditelné v katolické církvi. Nejvýraznějším článkem hierarchické struktury je biskupský úřad. Hierarchie je podle mínění katolické církve neměnná, na jejím vrcholu stojí biskup římský, který je hlavou sboru biskupů. Biskupský úřad je svátostný a jsou mu svěřeny také pravomoci správní, řídicí a soudní. Svě pravomoci, které získal biskup svým svěcením zprostředkovaně od Krista, může vykonávat jedině se souhlasem římského biskupa.

Základem tohoto zřízení je důvěra, že nositel úřadu je s úřadem zároveň vybaven nezbytnými dary Ducha svatého. Ještě hlouběji jde přesvědčení, že hierarchické uspořádání nejprůměřeněji vyjadřuje prioritu Kristovy iniciativy v životě církve. Kristus jako hlava svého těla – církve vykonává svou autoritu prostřednictvím autority biskupů. „Mandát, který biskupové přijali, není mandátem lidu, nýbrž mandát Kristův a Kristu, nikoli církvi z něj budou skládat účty.“³⁵

Na druhé straně stojí církve navazující na reformaci. Pro ně je konkrétní podoba církevního řádu proměnlivou záležitostí. Důležité je pojetí církve jako místa, kde Kristus působí ospravedlnění člověka na základě víry, kterou vzbuzuje Duch svatý skrze zvěstování evangelia a vysluhování svátostí. Odpovědnost za jejich předávání spočívá na celé obci věřících. S velkým

³⁴ Viz Filipi, Církev a církve, str. 109-110

³⁵ tamtéž, str. 114

důrazem je zde podtržena myšlenka obecného kněžství všech pokřtěných, nad nímž nemůže existovat žádný vyšší „duchovní stav“. Toto však nevyklučuje pověření ke zvláštním službám, především ke službě zvěstování a svátostí. Toto pověření (mající často podobu ordinace) se dostává osobám, u nichž společenství církve rozpoznalo potřebné obdarování (charisma). Postavení služby však není založeno v přenesení pravomocí obce na některé jedince, ale v uznání darů, kterými Kristus tyto jedince vybavil ku prospěchu celého společenství.³⁶

Tyto následující modely církevního zřízení jsou uplatňovány v církvích, které vznikly z reformace.³⁷

4.2 Presbyterní model

Odpovědnost místní obce za zvěstování evangelia a vysluhování svátostí realizuje sbor „starších“, presbyterů, volených celou obcí. Na rozdíl od katolické církve dostává tedy presbyter své pověření „zdola“ (od církevního lidu, který jej zvolil). „Lid, vybavený moudrostí Ducha svatého, pověřuje některé ze svého středu, u nichž rozpoznal potřebná charismata, aby dbali na prvotnost Kristových práv v církvi. Toto své pověření uskutečňují presbyteri povoláním kazatelů, starostí o pravidelnost a řádnost zvěstování a svátostí, péčí o důsledky kázaného Slova i o vnější podmínky pro službu místní obce.“³⁸

V presbyterním modelu jde o kolektivní rozhodování. Základem je myšlenka, že nikomu nebyla svěřena všechna potřebná charismata, takže všechna odpovědnost nemůže být svěřena pouze jedné osobě a vzájemná porada je nejlepší cestou.³⁹

4.3 Kongregační model

V tomto případě je každá konkrétní obec věřících v plném smyslu a rozsahu církví, a proto je autonomní, ve svém rozhodování zcela nezávislá. I zde se rozhodování uskutečňuje na základě presbyterního principu, tzn. Volbou „laických“ představitelů obce. „Pokud se místní obce sdružují do vyšších celků (sdružení, asociací), je to jen z důvodů komunikace a koordinace. Vyšší celky nemají vůči základním společenstvím pravomoc a mohou činit rozhodnutí jen nezávazné, poradní povahy,“⁴⁰ jež místní obce mohou uznat a přijmout nebo také ne.

---

³⁶ Viz tamtéž, str. 116

³⁷ U některých církví nacházíme také kombinaci těchto modelů, např. Církev bratrská je organizována v presbyterně-kongregačním zřízení

³⁸ tamtéž, str.117

³⁹ Viz tamtéž, str. 116-117

⁴⁰ tamtéž, str. 117-118

4.4 Presbyterně-synodní model

„Vznikl z potřeby organického společenství jednotlivých místních obcí, spojených navzájem společnou vírou a řádem. Umožňuje jim vzájemnou výměnu, sdílení a společné rozhodování ve věcech, jež se týkají všech.“⁴¹ Místní obce jsou i nadále plně odpovědné za řádné zvěstování a vysluhování svátostí. Některé své členy však vysílají ke společným poradám s ostatními obcemi (synodům) ve věcech, které buď přesahují jejich možnosti, nebo které se dotýkají dalších obcí. Velmi výrazně je zde uplatňován princip subsidiarity (tj. zásada, že složka vyšší nemá rozhodovat o věcech příslušejících složce nižší).

„V jistém smyslu lze říci, že synody v těchto církvích nahradily biskupský úřad jako úřad strážce kontinuity a jednoty orgánem kolektivním, poradou vyslanců místních obcí. Tento úřad není svěřen jednotlivci a není vykonáván direktivně.“⁴²

---

⁴¹ tamtéž, str. 118

⁴² tamtéž, str. 118-119

5 Ekumenismus

5.1 Pojem a definice

Slovo *ekumena* (*oikumené*) pochází od *oikeó* – bydlím a tím i od *oikia* – dům. Výraz *hé oikumené gé* označuje celý lidmi obydlený svět, případně celé lidstvo. Svůj současný význam získal termín v 19. století, kdy se jím začaly označovat postoje a snahy usilující o sblížení oddělených křesťanů. Jde tedy o uvědomělé a organizované snahy o spolupráci a sblížení církví, jež se v minulosti rozdělily do útvarů navzájem odlišných svým učením, pojetím úřadu a svátostí. Ekumenismus vychází ze současné situace rozdělení, zkoumá důvody, jež vedly k rozdělení a možnosti jejich překonání. Jde o aktivní projev vědomí, že rozdělení není v pořádku a že se s touto realitou nelze smířit bez pokusu o její proměnu.⁴³

5.2 Ekumenické hnutí

Výrazným počátkem soustředěných ekumenických snah jsou různá probuzenecká a misijní hnutí. V 19. století dochází k rozmachu misijní práce. Aby nedocházelo k vzájemnému tříštění misijních snah, bylo třeba spolupráce a navazování vzájemných vztahů mezi církvemi. Za počátek moderního ekumenického hnutí bývá obecně považována Světová misijní konference konaná v Edinburgu roku 1910, kde se jednalo o společném přístupu a zefektivnění misijní práce v zámoří. Mezi více jak 1300 delegáty však dosud chyběli zástupci pravoslavných a katolických církví.

V roce 1919 uveřejnil luteránský biskup Nathan Söderblom plán založit Světovou radu církví, která by duchovně zastupovala všechny křesťany. V roce 1925 se mu podařilo do Stockholmu svolat Světovou konferenci pro praktické křesťanství. Heslem konference bylo: „Čiňte, co sjednocuje“ a vyjadřovalo přesvědčení, že učení rozděluje, ale služba sjednocuje. K oficiálnímu založení Světové rady církví a k jejímu prvnímu shromáždění došlo až po II. světové válce v roce 1948 v Amsterdamu. Na shromáždění se sjeli delegáti ze 44 zemí a 147 církví. Chyběla ruská pravoslavná církev a církev římskokatolická. Účast římských katolíků na shromáždění podmínil papež Pius XII. papežským souhlasem, který neudělil. K hnutí a účasti v něm se katolická církev oficiálně přihlásila až na II. vatikánském koncilu.⁴⁴

---

⁴³ Viz tamtéž, str.121-123

Neuner, Ekumenická teologie, str. 17

⁴⁴ Viz Filipi, Církev a církev, str. 134-140

Neuner, Ekumenická teologie, str. 51-52

5.3 Ekumenická rada církví v ČR

Ekumenická rada církví (ERC) byla v Československu založena 20. 6. 1955. Po rozdělení Československa v roce 1993 byla vytvořena ERC v České republice. Je přidruženým členem Světové rady církví a za svůj cíl si klade „podporu praktické spolupráce členských církví, společné bohoslužby, teologické dialogy, modlitební setkání představitelů církví, vzájemnou informovanost a spolupráci církví na místní úrovni.“

Existují tři druhy členství:

- plné členství
- přidružené členství
- status pozorovatele⁴⁵

---

⁴⁵ seznam členů ERC - příloha č. 2

Viz ERC v ČR Členská církev a křesťanská sdružení a hnutí, str. 5

6 Apoštolská církev

Patří mezi letniční církve.

6.1 Letniční hnutí

První letniční sbory vznikaly v prvních letech 20. století v USA. Důležitým datem je 9. dubna 1906, kdy ve shromáždění vedeném kazatelem Williamem Seymourem (1870-1922), došlo k události popsané jako „vylití Ducha“, po níž následovaly další. Zprávy o nich získaly velký ohlas a hnutí se posléze rozšířilo v USA i po dalších kontinentech.

S letničním hnutím jsou spojena hnutí charismatické obnovy působící v řadě církví. Charismatická hnutí tlumí některé důrazy letničních církví a nezakládají samostatné církevní útvary, nýbrž působí uvnitř své církve.

Základní charakteristikou letničních církví je zkušenost obrácení a „křest v Duchu“. Ten se projevuje působením Ducha svatého a dary jeho milosti – charismaty, které byly přítomny v prvotní církvi (prorocství, uzdravování, mluvení v jazycích apod.).⁴⁶

6.2 Apoštolská církev v ČR

První letniční sbor na našem území vznikl na severní Moravě před rokem 1910. Skupina křesťanů se začala scházet ke studiu Božího slova, k modlitbám a její členové byli pokřtěni v Duchu svatém. Postupně začaly vznikat skupiny v Brně, Praze i na jiných místech. V roce 1910 byly registrovány jako *Spolek rozhodných křesťanů letničních*. Za II. sv. války byla jejich činnost zakázána a po roce 1948 byly spolky zrušeny. Sbory se pokoušely začlenit do jiných církevních společenství, ale od počátku šedesátých let usilovaly o povolení vlastní církve. V roce 1977 byla na území Československa založena církev, která byla legalizována teprve na počátku roku 1989.

Základní části Apoštolské církve jsou sbory, které jsou seskupeny do správních oblastí. Při sborech vznikají misijní stanice. Ty tvoří členové, kteří se scházejí k pobožnosti na jednom místě, ale jsou odkázáni svými potřebami na mateřský sbor. Tam, kde se členové shromažďují mimo sbor nebo stanici, vzniká diaspora.⁴⁷

---

⁴⁶ Viz Filipi, Křesťanstvo, str. 162-164

⁴⁷ Viz internetové stránky Apoštolské církve [2004-29-10].

Dostupný z www: <http://www.apostolskacirke.cz/view2php?rstema=13&stromhmenu=6:13>

V rámci sčítání lidu se k 1. 3. 2001 přihlásilo k Apoštolské církvi 4.584⁴⁸ občanů. Apoštolská církev v ČR zřizuje Vyšší odbornou školu misijní a teologickou v Kolíně se studijním oborem – Misijní a teologická činnost.

6.3 Sbor apoštolské církve v Olomouci

6.3.1 Historie sboru

Základ sboru Apoštolské církve v Olomouci vznikl v roce 1986, kdy se začali scházet 4 lidé. V současné době má kolem 100 členů, 3 misijní stanice ve Šternberku, Grygově a Litovli a 1 diasporu v Bruntále.

6.3.2 Sbor v současnosti

Adresa: Apoštolská církev
U podjezdu 12
773 00 Olomouc

e-mail: ac.olomouc@centrum.cz

Na správě sboru se podílí staršovstvo. To je tvořeno pastorem (v současné době jím je Svatopluk Dysmas), druhým pastorem (Jiří Bartík) a dalšími 2 členy – staršími.

Sbor pravidelně každý měsíc vydává časopis Polnice s důležitými informacemi pro členy sboru a má poměrně dobré internetové stránky.

<http://www.volny.cz/ac.olomouc>

<http://www.acolomouc.zde.cz/>

6.3.3 Pravidelné akce sboru

- Bohoslužby
- Domácí skupinky
- Modlitební skupinky
- Royal Rangers
- King's Kids
- Cvičení rodičů s dětmi

6.3.4 Práce s dětmi a mládeží

Pro předškolní děti probíhá 2x do měsíce nedělní skupinka, kde je dětem přibližováno evangelium formou her, písniček a povídaní přiměřeně jejich úrovni. Spolu s dětmi se nedělní skupinky účastní také rodiče, kteří při ní spolupracují.

---

⁴⁸ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-19-11]. Dostupný z [www: http://www.mkcr.cz/article.php?id=885](http://www.mkcr.cz/article.php?id=885)

Pro děti školního věku je určen oddíl Royal Rangers. Royal Rangers je mezinárodní organizace pracující s dětmi a mládeží na základě křesťanských principů. Cílem je nabídnout dětem program volnočasových aktivit a rozvíjet je ve všech oblastech života (fyzické, duchovní, duševní a sociální). Hlavní činnost probíhá formou pravidelných schůzek, výletů, víkendovek, letních a zimních táborů, kulturních a sportovních akcí a dalších aktivit. Program je propojen s předáváním křesťanských hodnot a vzděláváním dětí v křesťanské oblasti formou krátkého biblického vyučování, které je součástí schůzek.⁴⁹

V současné době se na schůzkách pravidelně schází kolem 15 dětí, další chodí jen příležitostně. K olomoucké *přední hlídce* patří ještě *zadní hlídka* v Zábřehu, která má asi 10-20 dětí.⁵⁰

Starší děti a mládež se zájmem o hudbu a tanec mohou být členy taneční skupiny King's Kids. Skupina se schází nepravidelně podle potřeby, tančí své vlastní sestavy na zahraniční křesťanskou hudbu a pořádá vystoupení v různých městech. Vystoupení jsou většinou součástí evangelizace při které skupina spolupracuje s místními křesťanskými sbory.

V současné době má sbor málo členů v mládežnickém věku, většina z nich je zapojena do aktivit souvisejících s Royal Rangers a se skupinou King's Kids, takže samostatná skupinka mládeže se schází velmi nepravidelně.

6.3.5 Financování a hospodaření sboru

Každý sbor je samostatnou právnickou osobou a má právní subjektivitu. Členové sami přispívají na provoz a činnosti sboru formou dobrovolných příspěvků, kterými jsou desátky, dary a almužny. Z těchto příspěvků jsou financovány veškeré aktivity sboru s výjimkou platu pastorů, které jsou financovány ze státního rozpočtu.

Desátek je 10% z příjmu člena, který dává sboru k dispozici. Jeho dávání je dobrovolné, je však o něm vyučováno a lidé jsou směřováni k tomu, aby na sbor tímto způsobem přispívali. Almužny a dary jsou většinou jednorázové příspěvky např. na zaplacení sborového domu, sbírky na charitativní činnost apod.

6.3.6 Sociální a charitativní práce sboru

Apoštolská církev v ČR sdružuje tři organizace se sociálním působením:

- Nadační fond Nehemia (misijní a humanitární činnost)
- Royal Rangers (práce s mládeží)

---

⁴⁹ Viz leták Royal Rangers v ČR

⁵⁰ Viz internetové stránky sboru [2004-19-10].

Dostupný z www: http://optnw.upol.cz/myska/rr/o_nas.htm

- Teen Challenge (léčba drogově závislých)⁵¹

Olomoucký sbor přispívá na činnost všech tří organizací. Kromě toho mají členové sboru adoptovaných na dálku několik dětí z Afriky a přispívají na činnost misionářů působících na Ukrajině, v Kyjevě a Mongolsku.

6.3.7 Pojetí církve a ekumenismu

Apoštolská církev chápe církev jako společenství všech vpravdě znovuzrozených věřících, kteří žijí pod autoritou Ježíše Krista, jsou spojeni Duchem svatým a Slovem Božím.⁵²

Poslání církve je obsaženo v Mt 28, 16-20. Křesťané mají zvěstovat evangelium Ježíšovy oběti za hřích a jeho zmrtvýchvstání. Ti, kdo uvěří, mají být pokřtěni. Důležitý je křest ponořením ve vodě (je pohřbem starého člověka a z vody vystupuje nové stvoření v Ježíši).⁵³

O ekumenismu si pastor Dysmas myslí, že je možný jen na úrovni základu, ve kterém se křesťanské církve shodují, tj. v odkazu Ježíše Krista. „Liturgicky jsme schopni se sejít pouze na úrovni modliteb a chval.“ Proto se církev nezapojuje do společných bohoslužeb s jinou církví.

---

⁵¹ Viz Bakalářská práce – Sociální působení církví v České republice v současné době, Michlíčková, str.51

⁵² Viz internetové stránky Apoštolské církve [2004-29-10].

Dostupný z www: <http://www.apostolskacirkev.cz/view2.php?rstema=31&stromhlmenu=6:23:31>

⁵³ podle osobní korespondence s pane pastorem Dysmasem, email[2004-23-11]

7 Bratrská jednota baptistů

Baptismus vznikl na půdě anglikanismu počátkem 17. století, jako jeden s výrazů nespokojenosti s polovičatostí anglické reformace. První baptistické sbory vznikají kolem roku 1610 v Londýně. Jméno je odvozeno od řeckého „baptisma“ – křest a klade do popředí jeden ze základních znaků tohoto proudu. Baptisté zásadně odmítají křest nemluvňat. Křest je výrazem dobrovolné, uvědomělé odpovědnosti, k níž zavazuje přijatý dar Kristovy milosti. Ke křtu neodmyslitelně patří osobní vyznání a závazek víry.

Baptistická misie u nás začala roku 1874 prací baptistického kazatele Augustina Meereise, který r. 1885 založil první sbor v Hled'sebi u Veltrus. Po první světové válce utvořilo 25 baptistických sborů unii s názvem Bratrská jednota Chelčického.⁵⁴ Jméno bylo v roce 1949 změněno na Bratrská jednota baptistů.⁵⁵ Při sčítání lidu v r. 2001 se k církvi přihlásilo 3 641⁵⁶ členů.

7.1 Sbor bratrské jednoty baptistů v Olomouci

7.1.1 Historie sboru

Olomoucká misijní stanice byla založena v lednu 1965 a byla připojena k šumperskému sboru. Shromáždění se konala každou neděli odpoledne v modlitebně Církve bratrské. Po roce 1989 se společenství rozšířilo, důležitou roli v životě tehdejší stanice sehrálo i založení Biblické školy v r. 1991. V jejích prostorách se začala konat společná shromáždění. V roce 1993 se většina členů tehdejší stanice přihlásila k tomu, že chce budovat samostatný sbor. Na setkání zástupců sborů v Praze dne 6. listopadu 1993 bylo toto rozhodnutí potvrzeno a olomoucký sbor byl přijat mezi sbory Bratrské jednoty baptistů.⁵⁷

7.1.2 Sbor v současnost

Adresa: Sbor bratrské jednoty baptistů
Blažejské náměstí 9
772 00 Olomouc

Kazatel: Ing. Pavel Coufal MA., Mdiv.

---

⁵⁴ K odkazu Chelčického se baptisté přihlásili pro jeho radikální kritiku sepětí církve a státu, důraz na náboženskou svobodu svědomí a zpochybňování křtu nemluvňat.

⁵⁵ Viz Filipi, Křesťanstvo, str. 138-139

Poznáním ke sblížení, studijní text, kněžský seminář Olomouc, str. 6-7

Křesťanské církve v Československu, ERC, str.9

⁵⁶ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z [www: http://www.mkcr.cz/article.php?id=885](http://www.mkcr.cz/article.php?id=885)

⁵⁷ Viz internetové stránky sboru [2004-11-19]. Dostupný z [www: http://www.volny.cz/bjolomouc/history.htm](http://www.volny.cz/bjolomouc/history.htm)

e-mail: bjb.olomouc@tiscali.cz

Sbor má v současné době přibližně 70 stálých členů. Nejvyšším orgánem sboru je členská shromáždění, duchovním vedením sboru je kazatel a staršovstvo (v současné době má sbor 4 starší). Poměrně dobré informace o sboru lze nalézt na internetových stránkách sboru – www.volny.cz/bjbolomouc.

7.1.3 Pravidelné akce sboru

- *Bohoslužby*
- *Studium Bible*
- *Setkání mládeže*

Další aktivitou sboru jsou prázdninové English campy. Jsou to campy pořádané ve spolupráci s anglicky mluvícími lektory, zaměřené na výuku angličtiny. Součástí denního programu je výuka angličtiny, čtení a studium Bible, ale i zábavný program. Campu se účastní asi 60-100 lidí z nichž je asi tak 1/3 členů sboru a zbytek tvoří přátelé a rodinní příslušníci.

7.1.4 Práce s dětmi a mládeží

Rodiny s dětmi a mladí lidé tvoří velkou část sboru, proto je práce sboru více (i když ne výlučně) směřována k těmto skupinám. Vyučování dětí probíhá pravidelně při bohoslužebných shromážděních. Děti jsou podle věku rozděleny do 2 skupin a mají samostatný program. Další skupinou jsou nejmenší děti do tří let, které se účastní pro ně určeného programu spolu s rodiči.

Sbor každý rok pořádá tábor, asi polovina dětí patří ke sboru a polovina je tvořena jejich kamarády. Jednou nebo dvakrát za rok se pořádají víkendové pobyty pro rodiny s dětmi.

Pro mládež se letos o prázdninách navíc uskutečnil Adventura camp, což je camp organizovaný spolu s anglickými lektory zaměřený na tvořivost a sportovní aktivity. Důležitou aktivitou olomouckého baptistického sboru je občanské sdružení *Pro Vás*.

7.1.5 Sociální a charitativní práce sboru

Patří sem především občanské sdružení Pro Vás – nezisková organizace pracující s dětmi, mládeží a rodinami. Smyslem sdružení je nabídka volnočasových aktivit, bezpečného prostředí, přátelství a pomoci v krizových situacích. Činnost sdružení se soustředí především na sídliště Nové Sady a probíhá formou:

- klubů, kroužků (klub Zóna pro děti, mládež, Klub Domeček pro maminky s dětmi)
- pravidelných jednorázových akcí (Léto pro děti, Kuličkíada, Drakiáda)
- nepravidelné jednorázové akce (přednášky, besedy – olomoucké ZŠ)
- výletů, víkendovek, campů

- odpočinkových pobytů (pro maminky s dětmi)

Klub Zóna je nízkoprahové zařízení. Program je částečně organizovaný (soutěže, sport, turnaje, besedy s hosty) a částečně neorganizovaný (ping-pong, šipky).

- úterý – děti do 15 let hrají fotbal
- středa – pro děti od 10 do 14 let
- pátek – pro mládež od 15 let výš

Klub Domeček – program pro maminky s dětmi ⁵⁸

Sbor pravidelně přispívá na Evropskou baptistickou misii (působící především v Africe a Jižní Americe) a každoročně před Vánocemi pořádá sbírku pro ústav sociální péče Vincentinum.

7.1.6 Financování a hospodaření sboru

Sbory Bratrské jednoty baptistů jsou hospodářsky samostatné. Hlavním zdrojem financí tedy zůstávají desátky, dary a sbírky. V roce 1993 sjezd delegátů církve rozhodl o plošném odmítnutí státních příspěvků na platy kazatelů. V roce 2004 došlo ke změně a sjezd delegátů přenechal pobírání státních příspěvků na rozhodnutí jednotlivých sborů. Olomoucký sbor se na členském shromáždění rozhodl, že státní příspěvky odmítne.

7.1.7 Pojetí církve a ekumenismu

„I když jsou baptisté samostatnou protestantskou církví, věří v jednu všeobecnou církev, jejíž hlavou je sám Ježíš Kristus a do níž patří všichni lidé bez rozdílu církevní příslušnosti, kteří uvěřili v Pána Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele.“⁵⁹

Smyslem církve je vést lidi ke Kristu, specifikum baptistů vidí kazatel Coufal v důrazu na osobní rozhodnutí pro víru a pro Ježíše Krista vyjádřené křtem.

Církev celkově klade důraz na 5 oblastí:

- bohoslužba
- vedení lidí ke Kristu (evangelizace skrze službu)
- vyučování – kázání, biblické hodiny, domácí skupinky
- služba
- společenství

Do ekumenické spolupráce se kazatel i sbor zapojuje. Město Olomouc spolupracuje s Holandským městem Veenendaal. Tato spolupráce existuje také v rámci církví, kdy se vzájemně setkávají větší i menší skupiny z různých církví.

⁵⁸ Viz leták Klub Zóna

⁵⁹ leták Sbor bratrské jednoty baptistů v Olomouci

Církev se dále zapojuje do účasti a organizace Aliančních modlitebních týdnů a Týdnů modliteb za jednotu křesťanů, které probíhají v lednu.

7.2 VOŠ sociální a teologická – Dorkas

Bratrská jednota baptistů je také zřizovatelem VOŠ sociální a teologické – Dorkas. Škola zahájila svou činnost v roce 1991 pod názvem Biblická škola. V roce 1996 byla škola zařazena do sítě vyšších odborných škol pod názvem Vyšší odborná škola sociální a teologická a v roce 2003 byl název doplněn o Dorkas (řecké jméno ženy –Sk 9,36-42).

Škola má výrazný ekumenický charakter, studují zde studenti různých křesťanských vyznání.⁶⁰ Obsah studia tvoří všeobecně vzdělávací předměty, odborné sociální předměty a odborné teologické předměty. Absolventi získávají titul DiS. – diplomovaný specialista v oboru sociální a teologická činnost.⁶¹ Podrobnější informace o škole a studiu lze nalézt na adrese školy a internetových stránkách – <http://www.dorkas.cz/>.

---

⁶⁰ Pro zajímavost uvádím zastoupení absolventů podle církví, příloha č. 4

⁶¹ leták Vyšší odborná škola sociální a teologická Dorkas internetové stránky školy [2004-11-24]. Dostupný z www: <http://www.dorkas.cz/60.htm>
10 let Biblické školy, Vyšší odborná škola sociální a teologická

8 Církev adventistů sedmého dne

Patří mezi nejvýznamnější a nejpočetnější církve, které vděčí za svůj původ apokalyptickým očekáváním 1. poloviny 19. století v Americe. Její historický původ je v hnutí, jež se od 30. let 19. st. soustřeďovalo kolem baptistického farmáře Williama Millera (1782-1849). Podrobným studiem bible a důkladnými výpočty určil datum druhého Kristova příchodu k soudu (22.10. 1844). Když uvedeného dne konec nenastal, oficiální církve se od Millera distancovaly a hnutí vytvořilo vlastní denominaci, která následně předložila jiné vysvětlení. Od tohoto dne žijeme v období posledního soudu, které latentně probíhá. Důležitými postavami byli Ellen G. Whiteová a její manžel James White, v jejichž spisech jsou položeny filozofické základy adventismu.⁶²

Adventisté jsou známi svým důrazem na zdraví a zdravý životní styl, vzdělanost a evangelizaci. Proto mají po celém světě mnoho nemocnic, sanatorií, škol, univerzit a podobných zařízení. Pořádají různé semináře o zdravé výživě, protidrogové semináře, nabízí programy na pomoc při odvykání kouření, zvládnutí stresu apod. Od roku 1956 zřizují mezinárodní humanitární organizaci – ADRA (Adventist Development and Relief Agency).⁶³

8.1 Církev adventistů sedmého dne v ČR

První misionář, Antonín Šimon přišel z Německa a první sbor církve byl založen v roce 1902 v Praze. Postupně se rozrůstal počet věřících a byly založeny sbory v Luži, Liberci, Jablonci, Těšíně, Brně a na Slovensku. V roce 1919 vznikla samostatná unie Církve adventistů v Československu.⁶⁴

V letech 1951-1956 byla církev postavena mimo zákon. Obnovená činnost byla pak omezována na působnost tzv. systematizovaných sborů.⁶⁵ Přesto se zásluhou členů činnost dále rozvíjela. Před rokem 1989 byla u nás jedinou samostatně hospodařící církví.

Při sčítání lidu v roce 2001 se k církvi přihlásilo 9.787⁶⁶ obyvatel. Zájemci o studium teologie a duchovní jsou vzděláváni v Teologickém semináři v Sázavě.

---

⁶² Viz Filipi, Křesťanstvo, str. 171-172

⁶³ Adventistická organizace pro pomoc a rozvoj, viz leták Kdo jsou Adventisté sedmého dne

⁶⁴ Viz internetové stránky Církve adventistů sedmého dne v ČR [2004-10-19].

Dostupný z [www: http://www.casd.cz/index.php?a=cat.19](http://www.casd.cz/index.php?a=cat.19)

⁶⁵ Viz Poznáním ke sblížení, kněžský seminář, Olomouc, str.26

⁶⁶ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z [www: http://www.mkcr.cz/article.php?id=885](http://www.mkcr.cz/article.php?id=885)

8.2 Sbor Církve Adventistů sedmého dne v Olomouci

8.2.1 Historie sboru

Olomoucký sbor patří k nejstarším na Moravě. Počátky sboru sahají do roku 1912, kdy do Olomouce a do Prostějova dojížděl kazatel br. Petr Just. V roce 1913 přijel z Německa kazatel Pavel Enghert, který měl na starosti německy mluvící skupinu sboru. Za pár let se sbor rozrostl a členové projevíli zájem o vlastní modlitebnu. První modlitebna se začala stavět roku 1929 – Na Šibeníku 42, objekt byl však v období zákazu církve zabaven. Současná modlitebna se začala stavět počátkem 70. let.

8.2.2 Sbor v současnosti

Adresa: Balcárkova 12
Olomouc 9
779 00

kazatel: ThB. Daniel Dobeš

V současné době má sbor 109 členů. V čele sboru stojí výbor sboru ve kterém je kazatel, starší, pokladník, tajemník, vedoucí sobotní školy, vedoucí mládeže, vedoucí misie a diakon. Současný kazatel p. Dobeš působí v Olomouci od roku 2001 a má na starosti i sbor v Prostějově. K olomouckému sboru patří misijní skupinka v Litovli, kde se jednou za měsíc konají bohoslužby. Jednou ročně se tam v pronajatém kulturním domě koná bohoslužba, na kterou přijíždí i členové z Olomouce.

8.2.3 Práce s dětmi a mládeží

Skupina dětí a mládeže je ve sboru poměrně silně zastoupena a aktivity, zejména mládeže, jsou velmi pestré. Součástí bohoslužeb adventistů je i studium a poznávání Bible ve skupinkách. Pro děti zde funguje tzv. Dětská sobotní škola. Děti jsou podle věku rozděleny do několika skupin:

- mimiškolka – je určena dětem od 1 do 3 let. Spolu s dětmi jsou zde samozřejmě přítomny i rodiče. Hlavním smyslem mimiškolky je, aby děti získaly pozitivní vztah ke kolektivu a společenství.
- skupina A – děti předškolního věku
- skupina B – mladší školní věk
- skupina C – starší školní věk

Vedoucí skupinek prochází školením a semináři občanského sdružení Tim 2,2⁶⁷ se kterým spolupracuje také kazatel sboru.

Církev adventistů sedmého dne zřizuje občanské sdružení Pathfinder⁶⁸, které organizuje pro děti různé výlety, tábory a v některých sborech fungují také oddíly⁶⁹, které se pravidelně scházejí. V olomouckém sboru děti pravidelné schůzky nemají, ale účastní se výletů a akcí pořádaných sdružením.

Mládež se schází pravidelně každé pondělí, úterý a jednou za dva týdny i v sobotu.

- Pondělí – zpěv.
- Úterý – probíhají schůzky, které mají různou náplň.
- Sobota – jednou za 14 dní se skupina schází v pronajaté tělocvičně.

8.2.4 Evangelizační aktivity sboru

Ve sborovém domě probíhá pravidelně každé úterý *Biblický kurz* zaměřený na studium a poznávání Bible, otevřený veřejnosti.

V minulosti církev organizovala velké evangelizační kampaně, přednášky pořádané ve velkých sálech. V poslední době však zájem o tyto akce klesá a jejich pořádání bylo přerušeno kvůli přestavbě modlitebny. Kazatel tedy raději dává přednost tzv. „vztahové evangelizaci“. Sbor organizuje různé výlety, přednášky, má Klub zdraví, akce typu – „loučení s létem“⁷⁰, které jsou také otevřeny známým členům sboru a lidem s jejich okolí. Tyto aktivity jsou tedy v první řadě nabídkou užších vztahů, přátelství. Na základě pevnějších vztahů je pak možné předávat i osobní zkušenost s Kristem.

8.2.5 Klub zdraví

Jak už jsem se jednou zmínila, Církev adventistů sedmého dne klade důraz na zdravý životní styl. Stává-li se někdo členem církve, přijímá také program zdravého životního stylu. Církev hlásá jako ideál stoprocentní abstinenci a nekuřáctví, zbytek (vegetariánství apod.) nechává na rozhodnutí členů.

Církev se aktivně věnuje osvětové činnosti v oblasti zdravé výživy. Při adventistických sborech tedy často vznikají kluby zdraví. Klub zdraví v olomouckém sboru se schází 2x

---

⁶⁷ Název sdružení je odvozen od biblického verše 2. Timoteovi 2,2. Sdružení má svůj původ ve Výchovném odboru Církve bratrské a zaměřuje se na vzdělávání pracovníků s dětmi ve sboru, vydávání křesťanské literatury pro děti a rodinu a dalšího pomocného materiálu.

⁶⁸ Cílem činnosti sdružení je podpořit rozvoj osobnosti mladých lidí v oblasti fyzické, duchovní a mravní s důrazem na vytváření pozitivního vztahu k přírodě a společnosti v duchu křesťanských zásad.

⁶⁹ Oddíl je základním článkem. Jsou regionálně rozděleny do oblastí, v čele každého oddílu stojí vyškolený vedoucí. – Viz internetové stránky organizace Pathfinder [2004-24-11].

Dostupný z [www: http://www.pathfinder.cz/1oblasti/prehled.html](http://www.pathfinder.cz/1oblasti/prehled.html)

⁷⁰ Některé akce probíhají ve sborové chatě v Jívové.

v měsíci. Náplní klubu je společné cvičení, předávání receptů spojené s ochutnávkami, předávání zkušeností apod.

8.2.6 Financování a hospodaření sboru

Zdrojem příjmů sboru jsou především desátky a sbírky konané při bohoslužbách – 2 (na misie a na potřeby sboru). Pravidlem je, že platy duchovních nesmí překročit 55% vybraných desátků. Sbor je povinen vést účetnictví podle platných právních předpisů, které je k dispozici k nahlédnutí každému členu. Hospodaření je každoročně kontrolováno auditorem.

8.2.7 Sociální a charitativní práce sboru

Jak už jsem se zmínila Církev adventistů sedmého dne zřizuje humanitární organizaci ADRA. Většina sborů je na ADRU přímo napojena prostřednictvím člověka, který se podílí na sbírkách a pomáhá je organizovat. Také olomoucký sbor má svého „adráka“ a Adra klub, který organizuje různá posezení a povídání o práci ADRY. Ve sboru je speciální „kasička“ určená pro sbírku Mince denně (sbírka, která není účelově vázána a ADRA má více prostoru pro nakládání s prostředky).

8.2.8 Pojetí církve a ekumenismu

Podle kazatele sboru by každá církev měla mít nějaké poslání, kterým chce sloužit Bohu. A to i přestože základ zůstává stejný – vést lidi ke Kristu. Bylo by špatné důrazy své církve vůbec nevnímat a nebo je zase naopak vést do extrémů. Výlučnost adventistů vidí v důraznějším hlásání druhého příchodu Ježíše Krista a v důrazu, který církev klade misiím. Specifikou je pak provázanost víry a zdravého životního stylu.

Jednotliví členové sboru udržují kontakty s členy jiných církví. Církev obecně se hlásí k určité otevřenosti a podporuje kontakty s jistým ekumenickým přesahem.

9 Církev bratrská

Církev bratrská je evangelikální církví s kongregačně-presbyterním zřízením. Své jméno „bratrská“ přijala z úcty k dědictví staré Jednoty bratrské, která výrazně obohatila teologický odkaz domácí reformace.⁷¹ Při výkladu Písma se hlásí ke starokřesťanským vyznáním víry, k reformovaným konfesím, k odkazu Jednoty bratrské a k zásadám evangelikálního hnutí vyjádřených např. vyznáním Lausannského závazku z roku 1974.⁷²

Počátky církve spadají do r. 1870-80. V oblasti východočeského města Náchoda vzniklo nejprve lidové probuzení a v r. 1868 vedlo k založení sboru Svobodné evangelické církve české. K jeho ustanovení přispěla i Svobodná církev Skotská, působící v sousedním Prusku.

V roce 1880 byl v Praze založen sbor Svobodné církve reformované, který byl ovocem působení amerických kongregačních misionářů z Bostonu. Obě církve se spojily v jednu Svobodnou církev reformovanou, která dále rostla. Na Vinohradské konferenci v r.1919 se církev přihlásila k odkazu staré Jednoty bratrské a přijala název Jednota českobratrská. Vzrůst počtu členů jiných národností vedl církev ke změně jména a od r. 1958 se nazývá Církev bratrská.⁷³

Církev bratrská zřizuje Evangelikální teologický seminář – VOŠ teologickou, kde mohou ve dvou zaměřeních (teologické, pastorační) studovat zájemci o duchovní a pastorační práci v církvi. Podle sčítání lidu v r. 2001 má církev 9 931⁷⁴ členů.

9.1 Sbor Církve bratrské v Olomouci

9.1.1 Historie sboru

Po první světové válce vzniklo v Olomouci společenství věřících, kteří dojížděli do sboru v Prostějově. Touha po vlastním sboru vedla v r. 1922 ke koupi objektu Matice školské. Prvním kazatelem se stal Josef Štifter, který se v r. 1923 přestěhoval z Letovic a sbor začal postupně rozvíjet všechny oblasti církevního života.⁷⁵

9.1.2 Sbor v současnosti

Adresa: Mariánská 3

---

⁷¹ Viz Řád církve bratrské, internetové stránky Církve bratrské [2004-19-10]. Dostupný z www: <http://www.cb.cz>

⁷² Viz Ústava církve bratrské, internetové stránky Církve bratrské [2004-19-10].

Dostupný z www: <http://www.cb.cz>

⁷³ Viz Křesťanské církve v Československu, str. 12

Poznáním ke sblížení, str. 12-13

⁷⁴ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z www: <http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

⁷⁵ Viz internetové stránky sboru CB [2004-19-10]. Dostupný z www:

<http://www.cb.cz/olomouc/?page=clanek&id=4>

Olomouc

771 00

kazatel: David Beňa

e-mail: olomouc@cb.cz

Sbor má v současnosti 67 řádných členů. Na jeho správě se podílí kazatel, 7 starších a členské shromáždění. Ke sboru náleží 3 misijní stanice – Šumperk, Horka, Staré město pod Kralickým Sněžníkem. Pravidelné bohoslužby probíhají pouze v Šumperku (2x za měsíc), v ostatních misijních stanicích nepravidelně.

9.1.3 Pravidelné akce sboru

- Bohoslužby
- Biblické hodiny
- Mládež

Pravidelně v sobotu se schází skupinka, která trénuje písně na nedělní bohoslužbu. Kromě toho se ve sboru schází smíšený pěvecký sbor. Mezi již tradiční akce sboru patří tzv. sborový den, který probíhá každou 3. neděli sudého měsíce. Program probíhá celý den a je spojen se společným obědem. Součástí programu jsou skupinky, přednášky, program s hostem apod. Tradičními akcemi jsou také sborové výlety, kdy sbor „vyrazí“ někam ven a alespoň jednou ročně na společný víkend.

9.1.4 Práce s dětmi a mládeží

Skupina dětí a mládeže není ve sboru příliš početně zastoupena. Pro děti probíhá pravidelně při bohoslužbách nedělní vyučování – nedělní škola. Mládež se schází pravidelně každé úterý ke studiu Bible, diskuzi, posezení s hostem apod. Především mládež, ale i další členové a členové jiných sborů hojně využívají chaty v Nové Senince pod Kralickým Sněžníkem.

9.1.5 Sociální a charitativní práce sboru

V rámci celé církve se pravidelně organizují sbírky pro Ukrajinu, do nichž se sbor zapojuje. K sociálním aktivitám některých členů patří návštěvy starších členů sboru i těch kteří nebydlí přímo v Olomouci, popřípadě psaní dopisů a jiná komunikace s nimi.

9.1.6 Financování a hospodaření sboru

Zdrojem příjmu sboru jsou zejména příspěvky, dary, dotace, sbírky. Plat kazatele je financován ze státního rozpočtu. Ve sboru je ustanoven hospodář, který vede řádné účetní záznamy o příjmech a výdajích sboru.

9.1.7 Pojetí církve a ekumenismu

„Ježíš Kristus ustanovil na tomto světě lid Nové smlouvy (1K 11,25) a buduje jej mezi všemi národy jako svou Církev (Mt 16,18). Proto je výsadou všech věřících vyjádřit svou příslušnost k církvi tím, že vstoupí do svazku s některou její větví (Sk 2,41).“⁷⁶

Specifikum své církve chápou členové v důrazu na osobní svědectví, Písmo a modlitbu. Sbor Církve bratrské je zapojen do ekumenické spolupráce s holandským městem Veenendaal a do účasti Aliančního modlitebního týdne. Velmi významná je také spolupráce se sborem Českobratrské církve evangelické v Šumperku, kde bývají společné biblické hodiny a bohoslužby.

---

⁷⁶ Ústava církve bratrské, internetové stránky Církve bratrské [2004-19-10]. Dostupný z www: <http://www.cb.cz>

10 Církev československá husitská

Církev československá husitská (do r. 1971 Církev československá) byla založena 8. ledna 1920 skupinou reformě smýšlejících katolických duchovních, vedených dr. Karlem Farským, kteří neuspěli u oficiálních míst katolické církve se svým návrhem na reformu. Zakladatelé chtěli navázat na náboženské tradice českého národa jako cyrilometodějství, reformní představy a snahy v českém katolictví 19. století, tzv. katolická moderna a na tradice husitské a československé. Akce, jež vedla k založení Církve československé byla nesena skupinou asi 40 katolických kněží, s nimiž sympatizovalo 200 000 katolických věřících.

Církev zaujímá jakousi „střední pozici“ mezi katolictvím a protestantismem. S katolictvím ji spojuje pevný liturgický řád, počet svátostí (sedm), svátost kněžství, avšak bez apoštolské sukcese. S protestantismem např. pojetí večeře Páně (chybí transsubstanciacie a myšlenka opakované oběti), ordinace, úcta ke svatým, pojetí učitelského úřadu církve apod.

Základní organizační jednotkou je náboženská obec v jejíž čele stojí rada starších s farářem nebo farářkou.⁷⁷ Obce jsou seskupeny do šesti diecézí – Praha, Hradec Králové, Plzeň, Brno, Olomouc a Bratislava. V čele církve stojí ústřední rada složená se zástupců diecézí, biskupů, představitelů Husitské teologické fakulty UK a patriarchy. Zájemci o duchovní službu se připravují v pětiletém studiu na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy.⁷⁸ Při sčítání lidu v roce 2001 se k církvi přihlásilo 99 356 věřících.⁷⁹

10.1 Církev československá husitská v Olomouci

10.1.1 Historie církve

Církev československá na Moravě byla nejprve spravována z ústředí zvaného Zemská rada starších, která se ustanovila na schůzi delegátů náboženských obcí v listopadu 1920. V roce 1921 byl biskupským administrátorem Moravy a Slezska zvolen v Olomouci kněz Matěj Pavlík. Po státním schválení 12 náboženských obcí se v Olomouci konalo řádné ustanovující diecézní shromáždění v listopadu 1922.

2. zasedání pátého řádného církevního sněmu v roce 1961 rozhodlo o snížení počtu moravských diecézí ze tří na dvě. Nově zvolený biskup Leo Marceluch se proto po spojení

⁷⁷ Do plné duchovní služby jsou ženy ordinovány od r. 1947.

⁷⁸ Viz Křesťanstvo, str. 174 – 176

Křesťanské církve v Československu, ERC, str. 15-16

Internetové stránky Československé církve husitské [2004-12-13].

Dostupný z www: <http://www.ccsk.cz/text.php?t=kdo&s=s2&lang=cz>

⁷⁹ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-19-11]. Dostupný z www: <http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

olomoucké a ostravské diecéze přesunul do Ostravy. Olomouc se však ukázala jako nejvhodnější centrum regionu a proto se již roku 1963 stala znovu ústředím diecéze. V současné době je olomoucká diecéze tvořena třemi okrsky s celkem 51 farnostmi a duchovní správu vykonává asi čtyřicetičlenný duchovenský sbor.⁸⁰

10.1.2 Církev v současnosti

Adresy sborů: U Husova sboru 538
772 00 Olomouc

farář: Mgr. František Konvalinka

Farského 2
772 00 Olomouc – Hodolany

farářka: Mgr. Vlasta Šanteková

Diecéze: Žilinská 5
779 00 Olomouc

biskupka: Mgr. Jana Šilerová

e-mail: dieceze.olomouc@ccsh.cz

V současné době Husův sbor eviduje 1143 členů a obec v Olomouci- Hodolanech 460 členů. Většina členů je však pouze vedená v matrice, skutečně náboženského života se účastní jen velmi malé procento lidí, přibližně asi 5%.

Pravidelné a nepravidelné akce sborů:

- bohoslužby
- biblické hodiny – Husův sbor – středa, Hodolany – úterý
- náboženství

V náboženské obci v Olomouci – Hodolanech probíhají nepravidelně sborové dny spojené se studiem Bible, přednáškou hosta apod.

10.1.3 Práce s dětmi a mládeží

Otázka nedostatku dětí a mladých lidí je podle mne v současné době aktuálním problémem církve. Podle faráře Mgr. Konvalinky je průměrný věk v církvi 64 let. Děti do 15 let je přibližně 15% z celkového počtu evidovaných členů. V obci Husův sbor se schází skupina asi 6 dětí na přípravu na Večeři Páně, a děti starší 12 let na přípravu na biřmování. Příprava probíhá také

---

⁸⁰ Viz internetové stránky církve [2004-03-03].

Dostupný z www: <http://www.ccsh.cz/text.php?t=olomouc&s=s2&lang=cz>

v některých případech individuálně, kdy pan farář dochází za dětmi domů. V obci Olomouci – Hodolany je sice vymezen prostor pro přípravu dětí, žádná skupina dětí se tam však neschází.

10.1.4 Sociální a charitní činnost

Sociální a diakonické aktivity členů sboru jsou spíše individuální s výjimkou občasných sbírek určených na charitativní účely (př. tragédie v Asii, Unicef). Faráři obou sborů pracují v různé intenzitě s bezdomovci.

10.1.5 Financování a hospodaření církve

Duchovní jsou placeni jako zaměstnanci ministerstva kultury. Jinak probíhá pomocí sbírek a darů.

10.1.6 Pojetí církve a ekumenismu

Specifikum Československé církev husitské vidí farář Mgr. Konvalinka v odkazu a návaznosti na českou reformaci (Matěj z Janova, Jan Hus, Jednota bratrská). Církev by se však měla snažit o aktuální uchopení evangelia. Vzhledem k vyššímu věku většiny členů je možná v současné době úkolem církve doprovázet staré lidi.

Faráři církve se zapojují do Aliančního modlitebního týdne a Týdne modliteb ze jednotu křesťanů. U Husova sboru probíhá v květnu cyklus tzv. májových pobožností, na které jsou zváni duchovní z jiné obce nebo z jiné církve.

11 Českobratrská církev evangelická

Českobratrská církev evangelická má nepřetržitou kontinuitu od r. 1781, kdy po vydání tolerančního patentu vyšli z ilegality pozůstalí evangelíci Církve podobojí (utrakvistů) a Českých bratří a přihlásili se k jednomu ze dvou povolených vyznání, buď helvetskému (reformovanému) nebo augsburskému (luterskému).

V roce 1918 došlo ke spojení Evangelické církve helvetského vyznání a Evangelické církve augsburského vyznání. Většina sboru před sloučením patřila k helvetskému vyznání, proto je celkový ráz církve více určen tradicí kalvinistickou – v učení, bohoslužbě, zbožnosti. Ve svém názvu církev naznačuje také programovou návaznost na domácí (první) reformaci.

Českobratrská církev evangelická se spravuje zásadami presbyterně-synodního zřízení. V čele jednotlivých sborů stojí volené staršovstvo spolu s farářem, voleným všemi členy sboru. Církev je rozdělena do 14 seniorátů, kterým stojí v čele výbory zastoupené laiky i duchovními. Totéž platí o synodní radě, která řídí práci celé církve za vedení synodního seniora. Nejvyšším orgánem je synod, skládající se z volených poslanců.

Zájemci o duchovní službu se připravují studiem evangelické teologie na Evangelické teologické fakultě UK v Praze.⁸¹ Pro vzdělávání laiků aktivních v církvi zřizuje Synodní rada ČCE Evangelickou akademii VOŠ biblickou v Hradci Králové, kde lze studovat obor katecheticko-pastorační činnost. Při sčítání lidu v r. 2001 se k církvi přihlásilo 117 540 věřících.⁸²

11.1 Sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci

11.1.1 Historie sboru

Počátky českého evangelického sboru v Olomouci sahají do roku 1896, kdy byl v Olomouci založen spolek Jednota evangelická Husova. Cílem spolku bylo vybudování důstojného evangelického chrámu v Olomouci a zřízení samostatného evangelického reformovaného sboru. V červenci 1898 nastoupil do Olomouce jako vikář František Prudký a stal se duchovním správcem nově vytvořené kazatelské stanice. V roce 1903 byla postavena modlitebna s farou na dnešní Husově ulici.

Samostatný český reformovaný evangelický sbor byl v Olomouci ustanoven rozhodnutím církevní rady ve Vídni dne 26. ledna 1906 a František Prudký se stal jeho prvním farářem.

---

⁸¹ Viz Křesťanstvo, str. 177-178

ERC v ČR, Členské církve a křesťanská sdružení a hnutí, str. 17-18

⁸² Internetové stránky ministerstva kultury [2004-19-11]. Dostupný z www: <http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

V meziválečném období měla velký podíl na životě olomouckého sboru Misijní škola, která byla zbudována v Olomouci – Na Letné. Tato škola byla určena pro výchovu pomocných pracovníků v církvi v době nedostatku vysokoškolsky vzdělaných kazatelů.

Po II. světové válce, v roce 1946 dostal sbor do užívání červený kostel a farní budovu po německé evangelické církvi. Ten byl však církvi v roce 1960 zabaven a od té doby slouží jako sklad. Po roce 1989 evangelická církev neuplatňovala nárok na vrácení majetku.⁸³

11.1.2 Sbor v současnosti

Adresa: Blahoslavova 1

Olomouc

772 00

farářka: Jana Rumlová

e-mail: cce.olomouc@volny.cz

Na správě sboru se podílí farářka a 18 starších. Olomoucký sbor má asi 1100 členů, přičemž průměrná účast na bohoslužbách včetně dětí odcházejících do nedělní školy je 155. Sbor má dvě kazatelské stanice – v Drahanovicích a v Litovli. Každý měsíc vydává časopis Posel. Informace lze také nalézt na internetu.

Sborové stránky:

- <http://www.olomouc.evangnet.cz>
- <http://www.volny.cz/cce.olomouc>
- <http://www.VelkyPiknik.com/vikarka> (stránky Vikárky)

11.1.3 Pravidelné akce sboru

- bohoslužby
- vikárka
- seniorklub
- biblická hodina pro děti
- biblická hodina pro dospělé
- mládež
- konfirmační cvičení
- náboženství

Pravidelně (1x za měsíc) se konají *bohoslužby* v domovech důchodců v Olomouci-Chválkovicích a na Hrubé Vodě. Minimálně 2x do roka sbor vyjíždí na celodenní návštěvu do

---

⁸³Internetové stránky Českobratrské církve evangelické [2004-03-03].
Dostupný z www: <http://www.volny.cz/cce.olomouc/hlavni.html>

Drahanovic, kde je misijní stanice. Je zvykem, že se tam také pravidelně (2x za rok) koná *společné vystoupení* místní katolické scholy a evangelického pěveckého sboru Zpěvokolu.

Členové sboru (především rodiny s malými dětmi) jezdí pravidelně v létě na *společnou dovolenou* na chatu na Pteňský dvorek. Pravidelně ve středu se také na faře schází *matky s dětmi* ke společnému programu.

11.1.4 Práce s dětmi a mládeží

Pro děti probíhá pravidelně při bohoslužbách *nedělní škola*. Děti zůstávají v kostele do prvního čtení a potom odchází na faru, kde mají svoje vlastní vyučování a kam si pro ně po bohoslužbě chodí rodiče. Děti už se tedy na shromáždění nevrací. Evangelický sbor v Olomouci vydal pro vlastní potřebu dětský zpěvník.

Náboženství se vyučuje na faře, účastní se ho však méně dětí, než nedělní školy. Během týdne také probíhá pro děti *biblická hodina*. Pro starší děti (13, 14) let, které chtějí potvrdit svou víru konfirmací probíhá *konfirmační cvičení*. Příprava na konfirmaci je také spojena s týdenním prázdninovým soustředěním v Pasekách.

Mládež se kromě pátečních schůzek schází také v neděli odpoledne v tělocvičně, přes rok podniká různé výlety, zejména do Drahanovic a v létě jezdí do Travné u Javorníka.

11.1.5 Vikárka

Je to skupinka lidí složená většinou ze studentů a lidí ve věku třicet-čtyřicet let, která se schází k diskusím na nejrůznější témata vztahujícím se většinou ke křesťanství, k četbě biblických i jiných textů apod. Vikárka se začala scházet někdy kolem roku 1989 a založil ji tehdejší farář Jan Nohavica, který kolem sebe začal soustředit především hledající studenty a ty, kteří se chtěli blíže seznámit s křesťanstvím.

11.1.6 Skupina seniorů

Skupina seniorů je v olomouckém evangelickém sboru až překvapivě dobře fungující věkovou skupinou. Schází se tu hned dvě skupinky. První jsou tzv. *Sdruženíáci*. Je to skupina konfirmantů z let 1940-1950, kteří se vzájemně zkontaktovali a začali se scházet. Někteří se tak i po 60 letech nepřítomnosti v církvi vrací do jejího společenství

Další, velmi výraznou skupinou je *Seniorklub*, který se schází pravidelně jednou za dva týdny. Průměrná účast při setkáních je 20-30 lidí. V seniorklubu se lidé věnují modlitbě a čtení Písma.

11.1.7 Sociální a charitativní práce sboru

Sbor každoročně provádí sbírku na jedno z již fungujících středisek Diakonie. Někteří jednotliví členové spolupracují s katolickou Charitou. Starším členům sboru je poskytována křesťanská služba v podobě potřebné pomoci (př. nákup, návštěvy apod.). Tato pomoc však není nijak organizována, jde o spíše o individuální aktivity.

11.1.8 Financování a hospodaření sboru

Zdrojem příjmů sboru a církve jsou především saláry, sbírky, daně a odvody. *Salár* je příspěvek, který je v církvi zaveden už od tolerančního patentu. Církev z těchto peněz přispívá především na platy kazatelů, neboť statní dotace na kazatele postačují tak na minimální plat.

ČCE předepisuje ročně 9 povinných sbírek (na bohoslovce, na třetí svět, diakonii apod.). V roce 1990 byl zaveden tzv. „*farářský fond*“, do kterého je povinen odvádět peníze každý sbor, který má svého faráře. Fond měl původně sloužit k restrukturalizaci církve a měl vytvořit rezervy, kdyby stát přestal přispívat na platy kazatelů. V současné době se peníze používají převážně na platy vikářů.⁸⁴

Jeronýmova jednota je spolek, který pečuje o stavbu a údržbu církevních budov. Členové církve odvádí příspěvky, které se pak podle potřeby rozdělují.

11.1.9 Pojetí církve a ekumenismu

Ekumenická spolupráce probíhá převážně s církví Československou husitskou, Bratrskou, Bratrskou jednotou baptistů a s církví Římskokatolickou. Představitelé a zástupci těchto církví se společně podílí na organizaci Aliančního týdne modliteb, Týdne modliteb za jednotu křesťanů a navzájem se zvou na různé akce. Ve sboru Českobratrské církve evangelické např. každý první čtvrtek v měsíci vede biblickou hodinu farář Československé církve husitské František Konvalinka, každoročně probíhají adventní a pašijní čtvrtky, kdy se zvou na pobožnosti kazatelé jiných církví.

---

⁸⁴ Vikariát trvá 1-2 roky a je to „zkušební období“, kdy zájemce o službu faráře po dokončení magisterského studia pracuje pod vedením zkušeného faráře v jeho sboru

12 Církev Křesťanská společenství

Církev Křesťanská společenství je svazek nezávislých křesťanských sborů a skupin. Na vzniku církve se výrazně podílel bývalý farář Českobratrské církve evangelické Dan Drápal. Jde o letniční sbory, tj. sbory, praktikující duchovní dary zmíněné v Písmu. V současné době církev sdružuje 22 sborů a 26 misijních skupin. Ke konci roku 2000 měla 2241 dospělých členů.⁸⁵

12.1 Sbor v Olomouci

Adresa: Křesťanské společenství Milost
Kateřinská 2
772 00 Olomouc

internet: www.milost.cz

Pastor: Martin Mazuch

E-mail: martin.mazuch@email.cz

Sbor Křesťanského společenství v Olomouci je misijní stanicí sboru Ks v Prostějově. Věřící se schází na pravidelných bohoslužbách ve středu a v neděli. Na shromážděních se schází přibližně 20 věřících, převážně mladšího věku.

Evangelizaci provádí společenství pozváním lidí do sboru a promítáním filmů (např. Ježíš, Únik z pekla). Jiné způsoby evangelizace (např. promítání filmů na vysokoškolských kolejích) nebyly sboru podle slov pastora Martina Mazucha umožněny.

Křesťanské společenství v Prostějově vydává křesťanský měsíčník Logos. Zdrojem příjmu církve jsou převážně sbírky, příspěvky a dary.⁸⁶

Jiné informace o církvi mi nebyly poskytnuty s odůvodněním, že jako příslušník katolické církve chápu důležité pojmy (např. evangelizace, církev)⁸⁷ odlišně a proto je zbytečné o těchto věcech mluvit.

---

⁸⁵ Internetové stránky Křesťanského společenství [2005-07-01].

Dostupný z [www: http://www.mujweb.cz/www/ksvcr/uvod.htm](http://www.mujweb.cz/www/ksvcr/uvod.htm), poslední aktualizace stránek proběhla v prosinci 2004

⁸⁶ informace získány osobním šetřením v církvi a na [www: http://www.milost.cz](http://www.milost.cz) [2005-03-21].

⁸⁷ Souhlasím s tím, že chápání některých pojmů může být odlišné, možná však právě proto může být vzájemný dialog přínosem a obohacením pro obě strany.

13 Církev Křesťanské sbory

Křesťanské sbory v České republice navázaly na duchovní odkaz tzv. „Plymouthských bratří“. Hnutí vzniklo v Irsku, kde se vlivem probuzenectví vytvářely skupiny rozhodných křesťanů uvnitř anglikánské církve, s níž se posléze rozešly. Jejich programem byl návrat k apoštolské prostotě a vážnosti a důsledná orientace na Nový zákon. Jednotlivé skupiny spojil po r. 1828 v jediné hnutí John Nelson Darby, původně anglikánský duchovní. Stoupenci se označovali jménem „Bratří“ popř. „Plymouthští bratří“, v různých zemích však existují i jiná označení.

Ještě v 19. století se hnutí vnitřně diferencovalo a utvořila se dvě křídla tzv. „otevření bratří“ a „uzavření bratří“, v řadě zemí však později došlo k opětovnému sjednocení. Vznik Křesťanských sborů v ČR v roce 1909 je spojen s misijním působením otevřených bratří. Misijně u nás působili Angličané F.W. Baedeker, E. H. Broadbent a F. Butcher, z domácích pak F. J. Křesina, J. Mrózek aj.

Mezi lety 1949-1956 byla činnost církve postavena mimo zákon, neboť státní zákony nepočítaly s církvemi, jímž chybí řídicí struktura a odpovědný představitel. Roku 1956 bylo dosaženo státního uznání. Od roku 1957 nesou sbory bratrského hnutí v České republice název Křesťanské sbory. Nejnápadnější charakteristikou církve je důsledný rozchod s organizovaným, institucionálním církevnictvím.⁸⁸ Při sčítání lidu v r. 2001 se k církvi přihlásilo 6955 členů.⁸⁹

13.1 Sbor v Olomouci

13.1.1 Historie sboru

Sborové shromáždění vzniklo kolem roku 1935, kdy se začalo scházet několik věřících vojáků v bytě O. Štancla ve Ztracené ul. 38. Do shromáždění začali zanedlouho přicházet i další lidé. Ve Ztracené ulici se konala shromáždění i během druhé světové války a do prosince 1950, kdy byla získána nová velká místnost na Dolním nám. 3, kde se věřící scházeli až do celostátního zákazu činnosti.

V době zákazu činnosti (v Olomouci to bylo 1951-1955) se bratří a sestry scházeli v rodinách. Po obnovení činnosti sborů se věřící začali scházet v Hrnčírské ulici č. 1.⁹⁰

13.1.2 Sbor v současnosti

---

⁸⁸ Viz Filipi, Křesťanstvo, 1996, str. 168-169

Viz Internetové stránky Křesťanských sborů [2005-01-07]. Dostupný z [www: http://www.krestanskesbory.cz/stary/kdojsme.htm](http://www.krestanskesbory.cz/stary/kdojsme.htm)

⁸⁹ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z [www: http://www.mkcr.cz/article.php?id=885](http://www.mkcr.cz/article.php?id=885)

⁹⁰ Viz Cestou pravdy a lásky, A-ALEF, str. 137-138

Adresa: Rooseveltova 79 (areál SOU, budova ředitelství, zasedací sál 115)
Olomouc

Kontaktní osoby: Jaroslav Pípal, Pavel David, Aleš Hromek

V současnosti má sbor spolu s dětmi 41 členů. Jak už jsem se zmiňovala jednou s charakteristik církve je důsledný rozchod s organizovaným církevnictvím a zdůraznění myšlenky „všeobecného kněžství“ a uplatňování duchovních darů ve službě Bohu a lidem. Sbor má tedy určeny dva zástupce, kteří zastupují sbor (např. při jednání s úřady). K této činnosti mají zástupci osvědčení z ministerstva kultury. O duchovní stránku sboru se starají tzv. pastýři (starší sboru), kteří vykonávají kazatelskou činnost.

Sbor nemá vlastní internetové stránky. Velmi stručné informace lze nalézt v odkaze na internetových stránkách Církve křesťanské sbory – <http://krestanskesbory.cz>. Informace o sboru by však bylo potřeba aktualizovat.

13.1.3 Pravidelné a nepravidelné akce sboru

- *bohoslužby*
- *biblická hodina + modlitební chvíle*
- *mládež*
- *klub dorostu*

Sbor se několikrát v roce spolu s jinými sbory účastní *konferencí*.⁹¹ :

- 4x v roce tzv. „hanácké konference“ (regionální setkání)
- 2x v roce celorepublikové konference (Brno, Ostrava)

K nepravidelným akcím patří převážně společně trávené víkendy a prázdninové dovolené. K vyřešení sborových záležitostí a prohloubení vzájemných vztahů slouží tzv. *sborové dny*. Sbor každoročně pořádá sportovní dny na sídlišti Nové sady.

13.1.4 Práce s dětmi a mládeží

Ve sboru jsou v současné době buď velmi malé děti nebo až starší ve věku mládeže. Z tohoto důvodu se ve sboru neschází skupinka pro děti. Pravidelně se schází mládež a Klub dorostu. Klub dorostu je určen převážně nevěřícím dětem se kterými se pracuje na pravidelných schůzkách, víkendovkách (př. sjíždění Moravy, Víkend přežití).

13.1.5 Sociální a charitativní práce sboru

Církev neprovozuje žádnou cílenou charitativní organizaci. Charitativně se zapojuje prostřednictvím sbírek (př. Česká biblická společnost, celosvětová organizace Krmte hladové).

---

⁹¹ Konferenze jsou setkání na kterých probíhají přednášky, modlitby, jiná výuková činnost apod.

13.1.6 Financování a hospodaření sboru

Sbory jsou v otázce financí nezávislé na státě. Hospodaření se odvíjí od sbírek a darů. Z kterých je zajištěn provoz místního sboru, příspěvky do fondu všech sborů, příspěvky na misijní činnost.

13.1.7 Pojetí církve a ekumenismu

„Křesťanské sbory své sborové zřízení budují důsledně na charismaticko-organickém principu, to znamená svobodným uplatňováním duchovních darů ve službě Bohu i lidem. Nemají ustanovené (ordinované) služebníky pro tzv. duchovní činnost, ale vykonávají ji všichni jejich příslušníci podle toho, jak jsou obdarováni a vedeni Duchem svatým.“⁹² Kromě důsledného rozchodu s organizovaným církevnictvím lze přínos spatřovat také v tom, že sbory nejsou svázány nějakou mimobiblickou tradicí.

Vztahy s jinými církvemi udržuje sbor pouze nepravidelně na neformální úrovni (př. Chermon – večery modliteb a chval).

---

⁹² Biblické poznání a vnitřní řád Křesťanských sborů

14 Pravoslavná církev

K formálnímu rozdělení východní a západní církve došlo 16. června 1054, kdy papež Lev IX. uvalil klatbu na cařihradského patriarchu Michaela. Patriarcha odpověděl protiklatbou papeže a „Velké schizma“ bylo dokonáno. Tyto události byly vyvrcholením sporů trvajících několik staletí.⁹³

Pravoslavná církev v českých zemích je spojena s odkazem misie sv. Cyrila a Metoděje v 9. století. K obnovení zájmu o pravoslaví u nás dochází v kruzích českých intelektuálů po revolučním roce 1848. Vznik samostatné republiky v roce 1918 nastolil příznivé podmínky pro svobodný náboženský rozvoj. Zájem o pravoslaví projevovali zejména ruští emigranti a bývalí legionáři, ale také reformní katolické duchovenstvo, jehož snahy vedly k založení Československé církve. V roce 1924 z církve odešel Matěj Pavlík (později biskup Gorazd) a s ním sympatizující část, která se cítila duchovně i tradicí spřízněna se zvyklostmi východní pravoslavné církve.

Vývoj pravoslavné církve v Československu byl otřesen válečnými událostmi v letech 1939-1945. Skrývání parašutistů, kteří provedli atentát na říšského protektora R. Heydricha, v pravoslavném kostele sv. Cyrila a Metoděje mělo za následek popravu pravoslavného duchovenstva a konfiskaci majetku.

10. října 1951 byla udělena autokefalita⁹⁴ Pravoslavné církvi v Československu. V důsledku rozdělení států v roce 1993, byl název změněn na Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku. Církev má čtyři eparchie (Pražskou, Olomoucko-brněnskou, Prešovskou a Michalovskou) do kterých jsou sdruženy jednotlivé církevní obce.⁹⁵ Zájemci o studium pravoslavné teologie mohou tento obor studovat na Husitské teologické fakultě UK. Při sčítání lidu se k církvi přihlásilo 23 053 věřících.⁹⁶

---

⁹³ Viz Filipi, Křesťanstvo, str. 19-20

⁹⁴ Autokefalita (z řec. autos=sám,kefalé=hlava) je nejvyšší stupeň samostatnosti a samosprávnosti, vyjádřený tím, že církev nepodléhá pravomoci žádné jiné církve. Nabývá se jí uznání duchovní a liturgické zralosti ze strany církve dotud nadřízené a potvrzením ze strany ostatních církví autokefálních.

⁹⁵ Viz Reálie Ruské pravoslavné církve, str.19-24

Filipi, Křesťanstvo, str. 22

ERC v ČR, Členské církve a křesťanská sdružení a hnutí, 1999, str.27-28

Internetové stránky Pravoslavné církve [2005-02-12]. Dostupný z www:

<http://www.pravoslavnacirkev.cz/historiecirkev.htm>

⁹⁶ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z www: <http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

14.1 Obec v Olomouci

14.1.1 Historie obce

Obec pravoslavné církve v Olomouci se začala formovat kolem roku 1924, kdy se z Československé církve oddělil proud orientovaný k východnímu křesťanství zastupovaný Matějem Pavlíkem (biskup Gorazd). Následovalo ho přibližně 1000 členů. Prvním působištěm pravoslavné církve se stala kaple Božího těla. Postupně se přešlo k pravoslavné liturgii a v r. 1939 byl dostavěn kostel sv. Gorazda I. Mezi léty 1942-1945 byl život církve utlumen a oficiální bohoslužby se nekonaly. Po roce 1945 se život církve začíná obnovovat.

14.1.2 Obec v současnosti

Duchovní správa: Masarykova 17
772 00 Olomouc

Při sčítání lidu se k pravoslavné církvi v Olomouci přihlásilo přibližně 400 lidí. Bohoslužeb a životu obce se pravidelně účastní 40-60 členů, asi 50% z nich jsou cizinci. V čele obce stojí duchovní RNDr. Petr Novák spolu s radou církevní obce, která se schází přibližně 1 za měsíc.

14.1.3 Pravidelné akce

- *bohoslužby*
- *biblické hodiny*
- *náboženství*
- *filmový klub*

Při obci se také pravidelně schází pěvecký sbor.

14.1.4 Práce s dětmi a mládeží

Přes rok pro děti probíhá výuka náboženství. O prázdninách se účastní táborů ve Vilémově pořádaných církví. Samostatná skupina mládeže se neschází, mladí se však převážně schází na biblických hodinách.

14.1.5 Sociální a charitativní činnost

Církev obecně se soustředí na práci s emigranty. Konkrétně z olomoucké obce dojíždí pravidelně jeden z věřících s právním vzděláním do uprchlického tábora Zastávka u Brna, kde poskytuje potřebné poradenství.

Petr Novák pravidelně navštěvuje olomouckou věznici, kde se věnuje práci především s vězni ruské a ukrajinské národnosti.

Obec pravidelně pořádá sbírky (př. Asie, Ukrajina, na překlad Písma do ruského a ukrajinského jazyka pro vězně).

14.1.6 Financování a hospodaření

V obci existují 4 způsoby financování – sbírky v kostele při bohoslužbách; církevní daň, která se platí jednou ročně; intence. Intence jsou nepravidelné dary, které dávají věřící s určitým úmyslem (př.na chrám, na chudé). Posledním způsobem jsou tzv. treby (štolové platby) to jsou platby např. za křest, pochování. Výše těchto plateb je zcela dobrovolná. Na platy duchovních přispívá stát.

14.1.7 Pojetí církve a ekumenismu

Duchovní Petr Novák vidí přínos pravoslaví v zachování plnosti, původnosti starého křesťanství. V pravoslaví je nesena stará dobrá tradice v celém komplexu (liturgická oblast, umění, pohled na člověka – dítě je vnímáno jako celý člověk). Naproti tomu přínos západního křesťanství spatřuje v aktivnímu přínosu k problémům, který v pravoslaví často chybí.

Spolupráce s jinými církvemi se uskutečňuje většinou formou nepravidelných aktivit. Např. v roce 2001 si farnost zvala zástupce jiných církví, aby jednotlivě promluvili o ekumenismu.

O výrazně ekumenických vztazích se dá hovořit v případě práce ve věznici, kdy duchovní spolupracuje s adventistickým kazatelem a katolickým knězem.

15 Novoapoštolská církev

První obce novoapoštolské církve začaly vznikat v 19. století v Anglii na základě přesvědčení, že Bůh seslal Ducha svatého a povolal nových dvanáct apoštolů a další nositele církevních úřadů. Církev vychází z myšlenek reformace (reformátorů Jana Husa, Martina Luthera a dalších).

Všechny novoapoštolské obce tvoří Novoapoštolskou církev, kterou řídí kmenový apoštol. Novoapoštolské obce jedné země nebo jednoho regionu tvoří apoštolskou oblast (v současné době 16), v jejímž čele je apoštol oblasti. S nimi spolupracují další apoštolové, biskupové a přednostové oblasti. Duchovní péče o každou obec je svěřena přednostovi, který je nositelem kněžského úřadu. Kromě apoštolů a biskupů vykonávají církevní pracovníci svou službu vedle svého zaměstnání a bez nároku na finanční odměnu. Svátosti jsou tři – křest, večeře Páně a Svaté zapečetění (udělení Duch svatého).⁹⁷ V ČR se při sčítání lidu v roce 2001 k církvi přihlásilo 451 věřících.⁹⁸ Novoapoštolská církev v ČR patří pod Švýcarskou oblast.

15.1 Obec novoapoštolské církve v Olomouci

Adresa: Dům odborových služeb
Palackého 21
Olomouc

Kněz: Jiří Gallat

Diakon: Karel Doležel

Církev začala v Olomouci působit v 90. letech za přispění a podpory věřících z Rakouska a ze Švýcarska. V současné době má církev přibližně 30-40 členů, bohoslužeb a života církve se však účastní společenství kolem 20 lidí. Na vedení sboru se podílí představený obce (kněz) – Jiří Gallat a diakon Karel Doležel. Představený oblasti a evangelista dojíždí do sboru z Rakouska, proto je podstatnou součástí bohoslužeb němčina.

Ve sboru se kvůli malému počtu členů neschází konkrétní skupiny (jako např. náboženství, mládež, pěvecký sbor, modlitební skupinky), čímž je život sboru převážně omezen pouze na bohoslužby. Kromě bohoslužeb organizuje sbor 2x ročně (na Vánoce a Velikonoce) koncert členů Olomoucké filharmonie, na který jsou zváni také přátelé a příbuzní členů a 1x ročně tzv. Den dětí a rodiny, což bývá společný celodenní výlet členů a jejich známých a hostů.

15.1.1 Sociální a charitativní činnost

---

⁹⁷ viz leták Novoapoštolská církev

Charitativní činnost poskytuje církev prostřednictvím finanční podpory organizací a nadací. Po dohodě s primátorem města poskytla v příspěvek např. občanskému sdružení Jitro a nadaci Bezpečná Olomouc.

15.1.2 Financování a hospodaření

Financování obce probíhá formou dobrovolných, anonymních sbírek a příspěvků. Za hospodaření obce musí být odpovědni minimálně dva lidé. V Olomouckém sboru to jsou kněz a diakon.

15.1.3 Pojetí církve a ekumenismu

Do jakékoli spolupráce s jinými církvemi se sbor nezapojuje. Specifikum církve chápe kněz pan Gallat vtom, že na rozdíl od jiných protestantských církví je při bohoslužbách vysluhována Večeře Páně každý týden. Součástí bohoslužeb je odpuštění hříchů. Příslušnost k církvi je potvrzena darováním Ducha svatého, tzv. Svatým zapečetěním. V podobě apoštolů dochází k obnově křesťanství.

---

⁹⁸ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z www: <http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

16 Řeckokatolická církev

Patří mezi tzv. východní církve v unii s Římem. Tyto církve jsou výsledkem snah o sjednocení západní (katolické) církve s církvemi východními. Podmínkou pro uzavření unie je souhlas s katolickým učením ve věcech víry a mravů a uznání primátu římského biskupa. Na druhé straně Řím uznává těmto církvím jejich vlastní liturgické tradice a zvyklosti, včetně bohoslužebného jazyka, a některé zvláštnosti ve správě církve (vlastní hierarchie, řízení mnišstva aj.) a v církevním právu (např. manželství kněží, pokud bylo uzavřeno před vysvěcením).

V současné době existuje v unii s Římem šestnáct místních církví v pěti ritech.⁹⁹ V českých zemích existuje východní církev v unii s Římem pod názvem Řeckokatolická církev.¹⁰⁰

Historickým milníkem pro další vývoj je uzavření Unie, kterou přijal papež Klement VIII. v roce 1595. V období monarchie spadali řeckokatolíci pod pravomoc Lvovské diecéze až do zřízení diecéze v Prešově v roce 1818. Po vzniku samostatného Československa byli řeckokatolíci podřízeni jurisdikci prešovského biskupa. V roce 1950 byla činnost Řeckokatolické církve v Československu zakázána a postavena mimo zákon. Všichni věřící byli úředně prohlášeni za pravoslavné. Činnost byla znovu na základě petiční akce obnovena v roce 1968. V roce 1996 vyhlásil papež Jan Pavel II. pro řeckokatolíky na území České republiky nový Apoštolský exarchát se sídlem v Praze. Dnes má církev 25 farností v sedmi děkanátech¹⁰¹, při sčítání lidu se k církvi přihlásilo 7704 věřících.¹⁰²

16.1.1 Farnost v Olomouci

<u>Bohoslužby:</u>	kaple sv. Anny Václavské nám. Olomouc
<u>Administrátor farnosti:</u>	o. Rostislav Strojvus
<u>Kontakt:</u>	strojvus@seznam.cz
<u>Pomocný kaplan:</u>	o. Jiří Kvapil

Olomoucká farnost funguje velmi krátce. Byla založena v roce 1998. Současný kněz o. Rostislav Strojvus v ní působí přibližně 1 rok a má na starosti také Přerov a Prostějov. Pomocný kaplan o. Jiří Kvapil má na starosti také farnost v Kroměříži.

⁹⁹ Ritus byzantský, východosyrský, západosyrský, arménský, alexandrijský

¹⁰⁰ Viz Filipi, Křesťanstvo, str.107-109

¹⁰¹ Viz internetové stránky řeckokatolické církve [2005-03-07]. Dostupný z www: <http://www.exarchat.cz/my.html>

¹⁰² Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z www: <http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

Olomoucká farnost patří pod Brněnsko-olomoucký děkanát, při sčítání lidu se v Olomouci k Řeckokatolické církvi přihlásilo 120 věřících, bohoslužeb se účastní většinou 15-20 lidí. Činnost farnosti je v současné době stále ve svých počátcích a i samotné společenství se teprve rozrůstá. Věřící se tedy schází pouze na nedělních bohoslužbách. Ve farnosti je zatím málo dětí, proto se pravidelná skupinka náboženství neschází. Výuka náboženství tedy probíhá spíše nepravidelně a individuálně.

Olomoucká farnost má sdruženou farnost v Trnopolu na Ukrajině. Farnosti se navzájem navštěvují a spolupracují.

16.1.2 Financování a hospodaření

Financování církve probíhá stejným způsobem jako u Římskokatolické církve. Duchovní jsou financováni ze státního rozpočtu jako zaměstnanci ministerstva kultury. Při bohoslužbách probíhají sbírky. Řeckokatolická církev se účastní všech sbírek spolu s Římskokatolickou církví (např. Svatopetrský haléř).

16.1.3 Pojetí církve a ekumenismu

Řeckokatolická církev v sobě nese krásu východního křesťanství a zároveň symbolizuje příklad možné jednoty v různosti přes hranice kultur.¹⁰³ Ekumenické kontakty probíhají nejčastěji s římskokatolickou církví. Pokud probíhají u jiných církví a denominací, pak pouze účastí na bohoslužbách Aliančních týdnů a Týdnů modliteb za jednotu křesťanů.

---

¹⁰³ Viz ERC v ČR, členské a křesťanská sdružení a hnutí, str. 37

17 Římskokatolická církev

Postihnout a představit římskokatolickou církev (teologii, historii, činnost), stejně tak její činnost v Olomouci na několika stránkách je úkol nemožný. Proto se v této práci omezují na velmi stručný exkurz, v němž představuji pouze některé aspekty římskokatolické církve. Stejně tak i samotnou činnost církve v Olomouci nastiňuji velmi stručně a obecně. Neboť z důvodů rozsahu práce i časových možností je nemožné podrobněji rozebírat život jednotlivých farností a institucí zřizovaných církví podobným způsobem jakým jsem to činila u církví jiných.

Na naše území se křesťanství dostalo jednak ze Západu a začalo pokřtěním 14 vладыků v Řezně v roce 845 a z Východu působením soluňských bratří sv. Cyrila a sv. Metoděje, kteří přišli na Moravu v roce 863. V průběhu dvou set let získal převahu latinský rítus.¹⁰⁴

„Katolická církev vytvořila stabilizovanou strukturu učení a obřadů.“¹⁰⁵ Svátostí je sedm (křest, biřmování, eucharistie, svátost smíření, svátost pomazání nemocných, svěcení, manželství). Výraznou specifikou společnou s pravoslávím je úcta ke svatým a Panně Marii. Finanční potřeby jsou kryty z velké části státními příspěvky a dále pomocí sbírek a darů.

V současné době má římskokatolická církev v České Republice dvě provincie: českou církevní provincii do níž se zahrnuje arcibiskupství pražské, biskupství českobudějovické, královéhradecké, litoměřické a plzeňské. Moravská církevní provincie zahrnuje arcibiskupství olomoucké, biskupství brněnské a biskupství ostravsko-opavské. V čele diecézí jsou biskupové jmenovaní papežem, kteří jsou mu přímo podřízeni.¹⁰⁶ Diecéze se dělí na vikariáty (děkanáty) a dále pak na farnosti. Faráře jmenuje příslušný biskup. Na náboženském životě se podílejí také řády a kongregace, které nepodléhají přímo biskupům, ale jsou řízeny představenými. Nejvyšším představeným církve je papež, který je volen sborem kardinálů na doživotí a sídlí v Římě.¹⁰⁷

Katolická církev zřizuje a spravuje řadu škol a zdravotnických, charitativních, sociálních a ubytovacích zařízení. Kromě toho 1 teologický konvikt¹⁰⁸, katolickou teologii lze studovat na teologických fakultách v Praze, Olomouci a Českých Budějovicích. Při sčítání lidu v roce 2001 se k církvi přihlásilo 2 748 918 věřících.¹⁰⁹

¹⁰⁴ viz ERC v ČR, členské církve a křesťanská sdružení a hnutí, str. 36

¹⁰⁵ Magisterská práce – Plzeňská náboženská scéna, Mgr. Mgr. Martin Fojtíček, str. 15

¹⁰⁶ viz ERC v ČR, členské církve a křesťanská sdružení a hnutí, str. 37

¹⁰⁷ tamtéž, str. 37

¹⁰⁸ Teologický konvikt sídlí v Olomouci v budově kněžského semináře. Jde o zařízení, kde se připravují studenti ze všech diecézí ČR po dobu jednoho školního roku k přijetí do kněžského semináře a ke studiu na teologické fakultě. Jde o jakýsi „noviciát“ diecézního kněze, kde si student vyjasňuje své duchovní povolání. Kněžské semináře jsou v Olomouci pro kandidáty z moravských diecézí a v Praze pro uchazeče z českých diecézí.

¹⁰⁹ Internetové stránky ministerstva kultury [2004-11-19]. Dostupný z [www: http://www.mkcr.cz/article.php?id=885](http://www.mkcr.cz/article.php?id=885)

17.1 Římskokatolická církev v Olomouci

17.1.1 Historie arcibiskupství

Dějiny olomouckého arcibiskupství je možné rozdělit do pěti časových období. Počátky *prvního* období sahají do 9. století, kdy se na území Velké Moravy objevili první zvěstovatelé Kristova učení. Pochází z Bavorska, především z Pasova a ze Salcburku. Kníže Rostislav povolává v roce 863 bratry Konstantina-Cyrila a Metoděje, kteří přináší posvátné texty přeložené do slovanského jazyka. V roce 880 je ustanovena panonsko-moravská metropole v čele s arcibiskupem Metodějem. Po jeho smrti v roce 885 došlo k oslabení církevní správy na Moravě a posléze k vypovězení jeho žáků.

Druhé časové období zahrnuje dobu od roku 973, kdy bylo zřízeno pražské biskupství a moravské území začleněno k biskupství České země.

Třetí období moravské církve začíná rokem 1063, kdy bylo v Olomouci řádně zřízeno samostatné biskupství.

Čtvrté období je spojeno s rokem 1777, kdy byla olomoucká diecéze povýšena na arcibiskupství, současně bylo zřízeno podřízené biskupství v Brně. *Páté* časové období (současnost) je spojeno se zřízením ostravsko-opavské diecéze v roce 1996 se sídlem v Ostravě, jejíž území bylo vyčleněno z olomoucké arcidiecéze.¹¹⁰

17.1.2 Arcibiskupství v současnosti

Arcibiskup olomoucký: Mons. Jan Graubner

Pomocný biskup olomoucký: Mons. Josef Hrdlička

Adresa: Arcibiskupství olomoucké
Biskupské nám. 2
771 01 Olomouc

internetové stránky: www.ado.cz

e-mail: arcibol@mbox.vol.vz

děkanáty: 22

farnosti: 437¹¹¹

římskokatolíků: 562 064 (26,4%), nedělní účast – 136 053¹¹²

Olomoucký děkanát – farnosti: 28, v Olomouci 11¹¹³

¹¹⁰ viz Olomoucká arcidiecéze na prahu třetího tisíciletí, str.15-16

¹¹¹ tamtéž, str.13

¹¹² Oldin, příloha

¹¹³ seznam farností a bohoslužeb v Olomouci, příloha č. 5

seznam řeholních společenství a kongregací olomoucké arcidiecéze, příloha č. 6

řmskokatolíků: 40 000 (27,21%), nedělní účast – 6 000

děkan: František Hanáček, Mgr.

e-mail: christ@volny.cz¹¹⁴

Úředním listem olomouckého arcibiskupství jsou Acta Curiae Archiepiscopalis Olomuncensis pro vnitřní potřebu diecéze. Kromě diecézních směrnic vychází jednou ročně Katalog diecéze, který aktualizuje obsazení jednotlivých farností a další údaje o arcidiecézi. Dále vychází jednou měsíčně časopis Oldin jako arcidiecézní informátor.¹¹⁵

17.1.3 Pastorační činnost

Většina pastorační práce se uskutečňuje ve farnostech. Na arcidiecézní úrovni byla po roce 1989 vytvořena pastorační centra, která pomáhají farnostem ve specifických úkolech a nabízejí některé pastorační služby ve svých vlastních zařízeních. Tato centra jsou řízena biskupskými vikáři.¹¹⁶

17.1.4 Centrum pro rodinný život

Hlavním posláním centra je koordinace různých programů a aktivit pro rodiny, probíhajících v rámci arcidiecéze v děkanátech, farnostech a společenstvích, a spolupráce s kněžími v oblasti laické účasti na pastoraci. Centrum se snaží pomáhat také širší veřejnosti a působit evangelizačně formou přednášek, poradenství, ediční a publikační činností, spoluprací s médii a informačním servisem. Centrum vydává časopis Rodinný život.¹¹⁷

Oblasti pastorační činnosti:

- *Příprava na manželství* (kurzy pro snoubence, přednášky pro mládež ve školách, učilištích, přednášky s rodinnou tematikou pro mladé lidi uvažující o manželství, víkendy pro mladé nesezdané dvojice)
- *Manželství, partnerství, rodina* (letní dovolené pro rodiny, vzdělávací a rekolekční víkendy pro manželské páry, programy o manželství, partnerství, rodičovství, výchově dětí ap.)
- *Rodinná poradna* (psychologická, pedagogicko-psychologická, sociálně-právní poradna, plánované rodičovství, bezplatné provedení testu na zjištění těhotenství)

---

¹¹⁴ Internetové stránky arcidiecéze [2005-04-02]. Dostupný z [www: http://www.ado.cz/arcidieceze/farnosti/olomouc/olomouc.htm](http://www.ado.cz/arcidieceze/farnosti/olomouc/olomouc.htm)

¹¹⁵ Olomoucká arcidiecéze na prahu třetího tisíciletí, str. 23

¹¹⁶ tamtéž, str. 26

¹¹⁷ tamtéž, str. 27

- *Aktivity pro rodiny ve specifických podmínkách* (programy pro osamělé matky s dětmi, přednášková setkání pro rozvedené a osamělé rodiče, vzdělávací a rekolekční pobyty pro rozvedené muže)
- *Pečovatelská služba pro děti v tísní*
- *Program pro seniory* (víkendová setkání pro seniory a seniorské manželské páry, programy zaměřené na aktivní prožívání tzv. třetího věku života v duchu křesťanského ideálu)
- *Aktivity pro posílení úcty k životu* (především přednášková a informační činnost)
- *Vzdělávání aktivistů* (speciální semináře a kurzy pro práci s dětmi, mládeží, manželskými páry, rodinami a společenstvími)¹¹⁸

17.1.5 Centrum pro školy

Centrum pro školy plní ve vztahu k církevním školám úkol zřizovatele.¹¹⁹ Pedagogům církevních i státních škol poskytuje duchovní formaci a profesní kontakty. Spolupracuje také s jinými organizacemi v oblasti zájmu (např. Vysokoškolské katolické hnutí, Unie křesťanských pedagogů apod.).¹²⁰

Církevní školy v Olomouci:

Základní církevní škola sester voršilek

Adresa: Aksamitova 6
772 00 Olomouc

Byla založena v roce 1878, znovuoobnovena v roce 1993. Zřizovatelem je Římská unie řádu sv. Voršily. Učební plán obsahuje alternativní prvky výuky a výchovy. Ve volném čase škola provozuje zájmovou činnost, kulturní a sportovní akce.¹²¹

Caritas-Vyšší odborná škola sociální

Adresa: Křížkovského 6
771 11 Olomouc
e-mail: škola@caritas-vos.cz
www.caritas-vos.cz

Škola byla založena v roce 1995 olomouckým arcibiskupem. Od roku 2000 nabízí vedle původního vyššího odborného studia také studium vysokoškolské ve spolupráci s Cyrilometodějskou teologickou fakultou UP v Olomouci. Studenti se studiem připravují na

¹¹⁸ tamtéž, str. 29

¹¹⁹ zřizovatelem může být také řeholní společenství nebo kongregace

¹²⁰ tamtéž, str. 30

¹²¹ tamtéž, str. 29-32

práci v charitativní a sociální oblasti s občany všech věkových skupin, zahraniční humanitární pomoc s křesťanským přístupem ke klientovi.¹²²

17.1.6 Centrum laických aktivit

Centrum laických aktivit pomáhá naplňování laického apoštolátu. Nabízí pomoc při realizaci pastoračních projektů, formační programy pro laiky a organizuje partnerské styky s organizacemi domácími i zahraničními.

17.1.7 Centrum pro katechezi

Zajišťuje organizační a metodickou stránku katechizace, odbornou i duchovní formaci katechetů v souladu s Národním katechetickým střediskem ČBK. Pro katechety vydává ve spolupráci s brněnským Katechetickým centrem měsíčník Katechetické listy.¹²³

17.1.8 Centrum pro mládež

Pastorace mládeže se odehrává především ve farnostech a skupinách, kterým se věnují některé řehole, hnutí a organizace mladých. Centrum pro mládež koordinuje pastorační činnost v oblasti mládeže, zajišťuje formaci jejích vedoucích. Organizuje arcidiecézní setkání mládeže s arcibiskupem nebo světícím biskupem v jednotlivých děkanátech nebo vícedenní setkání na Velehradě či Svatém Hostýně. Ve spolupráci ze sekcí pro mládež ČBK připravuje celonárodní setkání mládeže a zajišťuje účast mládeže na světových setkáních.

Do činnosti centra spadá také péče o ministranty, která je řízena arcidiecézní ministrantskou radou. Ministranti se setkávají na duchovních cvičeních, arcidiecézní ministrantské pouti aj., ale také na sportovních utkáních, např. při arcidiecézním fotbalovém turnaji, na výletech, zájezdech apod.¹²⁴

17.1.9 Arcidiecézní charita Olomouc

Adresa: Arcidiecézní charita Olomouc

Křížkovského 6

Olomouc, 772 00

e-mail: acho@caritas.cz¹²⁵

„Arcidiecézní charita Olomouc je účelové zařízení římskokatolické církve pro pomoc bližnímu v nouzi, zřízené arcibiskupem. Její činnost se řídí stanovami schválenými olomouckým

---

¹²² Internetové stránky VOŠ Caritas [2005-04-02]. Dostupný z [www: http://www.caritas-vos.cz/default.asp?SekceId=1&PdsekceId=2](http://www.caritas-vos.cz/default.asp?SekceId=1&PdsekceId=2)

¹²³ Olomoucká arcidiecéze na prahu třetího tisíciletí, str. 35

¹²⁴ tamtéž, str. 36-38

¹²⁵ Internetové stránky ACHO [2006-04-15]. Dostupný z [www: http://www.acho.caritas.cz/kdo_jsme.html](http://www.acho.caritas.cz/kdo_jsme.html)

arcibiskupem. Je součástí České katolické charity, která byla zřízena Českou biskupskou konferencí.¹²⁶

Diecézní středisko ACHO je koordinačním centrem, které má je odpovědné za Charitu v celé arcidiecézi podle církevního práva (CIC) a přitom respektuje právní subjektivitu i dobrovolnou činnost jednotlivých složek-farních a oblastních Charit.

V současné době působí v olomoucké arcidiecézi 49 farních a oblastních Charit, které zřizují či provozují přes 100 charitních zařízení a služeb, v nichž pracuje více než 500 pracovníků pro téměř 4000 klientů denně. Dalším mnoha tisícům pomáhají charity jednorázově či opakovaně, a to jak profesionálové, tak za vydatné dobrovolníků.¹²⁷

Oblastní charita Olomouc

Adresa: Wurmova 5
Olomouc, 772 00

e-mail: olomouc@charita.cz

Od ledna 2006 změnila Oblastní charita Olomouc vnitřní strukturu a realizované projekty a sociální služby soustředí do čtyř středisek podle skupin, kterým sociální služby poskytuje.

1. Středisko pro lidi bez domova

- **Azylový dům pro muže** – pomoc mužům bez domova

Posláním azylového domu je podpořit člověka, který se ocitl v obtížné sociální situaci, pomoci klientům, aby byli schopni řešit své problémy, přispívat k prevenci kriminality a mírnit dopady bezdomovectví na společnost.

Činnost se realizuje ve třech stupních:

1. Nocležna – nabídka noclehu, základní hygieny a sociální pomoci
2. Ubytovna – třílůžkové pokoje se základním společným vybavením, na kterou jsou přednostně umístěováni klienti pracující nebo klienti se zajištěnými sociálními dávkami
3. Sociální byty – poskytovány klientům, kteří prokazují schopnost dobré sociální adaptace a mají zajištěné ubytování.¹²⁸

¹²⁶ Olomoucká arcidiecéze na prahu třetího tisíciletí, str. 46

¹²⁷ Viz Internetové stránky ACHO [2006-04-15]. Dostupný z www: http://www.acho.caritas.cz/kdo_jsme.html

¹²⁸ Internetové stránky ACHO [2005-04-07]. Dostupný z www: <http://sweb.cz/homelezz/informace.htm>
<http://sweb.cz/homelezz/sluzby.htm>

- **Azylový dům pro ženy**

Vznikl v září 2004 a poskytuje ubytování ženám bez domova, které nepečují o dítě (liší se od AD pro matky s dětmi). Metodicky i provozně je svázán s AD pro muže.

- **Denní centrum**

Vzniklo v říjnu 2005. Poskytuje služby lidem žijícím na ulici. Nabízí zázemí, stravu, umožňuje hygienu. Pilířem práce je poradenství těmto lidem a podpora směřující k vyřešení jejich sociální situace. Součástí služeb denního centra je realizace projektu Nový prostor.¹²⁹

2. Středisko pro lidi s tělesným handicapem

- **PONIV – Přeprava osob na invalidních vozících**

Smyslem projektu je zajistit, aby občan s těžkým fyzickým handicapem nebyl omezován vzdálenostmi a fyzickými překážkami. Např. aby se mohl rozhodovat o místě zaměstnání, zvolit si svého lékaře, navštěvovat kulturní akce a pěstovat své zájmy bez omezení, se kterými se denně setkává. Uživatel je dopraven přímo z místa bydliště k cíli své cesty a je mu poskytnuta nutná pomoc.¹³⁰

- **CHOPS – Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba**

Posláním zařízení je poskytovat komplex služeb klientům, kteří si nejsou schopni zajistit bio-psycho-sociální potřeby v přirozeném domácím prostředí. Podle individuálních potřeb klientů napomáhat překonat náročné podmínky sebeobsluhy v domácím prostředí při zdravotním, tělesném, psychickém handicapu.

Služby jsou také určeny pro starší osamělé občany, o které nejvíce okolí zájem. Středisko rovněž napomáhá rodině doplňovat péči o rodinného příslušníka v době jejího pracovního zaneprázdnění.¹³¹

3. Středisko pro lidi s duševním onemocněním

- **Dům Sv. Vincence – Centrum denních služeb a Dům na půli cesty**

Je chráněným rehabilitačním centrem pro občany s psychickým onemocněním. Má formu denního stacionáře s provozní dobou od 8:30 do 15:30 hod. Je zde také chráněné bydlení pro šest

---

¹²⁹ Viz internetové stránky Charity Olomouc [2006-04-15]. Dostupný z www:

<http://www.olomouc.caritas.cz/SLD/sld.htm>

¹³⁰ Viz Charita Olomouc – výroční zpráva 2002, str. 9

osob. V tomto pojetí jde o ojedinělé nezdravotní zařízení, které poskytuje nabídku služeb právě pro tyto spoluobčany.

„Zapojením klientů do jednoduchých pracovních terapií dochází k posílení jejich stabilizovaného stavu, při tom využívají své aktuální dovednosti a jsou dále motivováni k jejich rozvoji.“¹³² Program zahrnuje – keramickou dílnu, šicí dílnu, ateliér, dřevodílnu, jednoduché pracovní terapie, společenské psychohry, relaxační cvičení, muzikoterapie, rekondiční pobyty v přírodě, aktivní využívání volného času.¹³³

- **Café Betánie Chráněné pracoviště „na půl cesty“**

Cílem projektu je pracovní a společenská rehabilitace zdravotně či jinak znevýhodněných občanů. Klient společně se sociálním pracovníkem a svým patronem (jeden z asistentů) vypracovává pracovní rehabilitační plán a pracuje pod dohledem asistentů:

- v kavárně jako číšník/servírka
- v kuchyni jako pomocný personál
- v prodejně výrobků chráněných dílen jako prodavač

Následně jsou klientům ve spolupráci s občanským sdružením Spolu hledána vhodná, již nechráněná pracovní místa, kde klient pracuje pod dohledem asistenta.¹³⁴

4. Středisko pro etnické menšiny a poradenství

- **Charitní stacionář KHAMORO**

Stacionář usiluje o integraci rómské komunity do majoritní společnosti, zmírnění sociálního dopadu nestabilní rodiny a předcházení výskytu sociálně patologických jevů. Stacionář pracuje ve dvou částech:

- Charitní školka Khamoro
- Komunitní centrum Khamoro

Charitní školka Khamoro zabezpečuje předškolní přípravu pro děti ze sociálně slabších, převážně však z rómských rodin. Cílem je rozvoj schopností, dovedností a návyků se zaměřením na předškolní přípravu, která napomáhá dětem k bezproblémovému vstupu na ZŠ.¹³⁵

---

¹³¹ tamtéž, str. 10-11

¹³² Internetové stránky ACHO [2005-04-07]. Dostupný z [www: http://www.olomouc.charita.cz/vincenc.html](http://www.olomouc.charita.cz/vincenc.html)

¹³³ tamtéž

¹³⁴ Viz Internetové stránky ACHO [2005-04-07]. Dostupný z [www: http://www.olomouc.charita.cz/cafeb.html](http://www.olomouc.charita.cz/cafeb.html)

¹³⁵ Viz Charita Olomouc – výroční zpráva, str. 13-14

Internetové stránky CHO [2005-04-07]. Dostupný z [www: http://www.olomouc.charita.cz/khamoro.html](http://www.olomouc.charita.cz/khamoro.html)

Komunitní centrum Khamoro pracuje s celými rodinami a snaží se najít v hodný způsob pomoci s jejich problémy. Provozuje doučování dětí, výtvarně-dramatické aktivity, hudební, sportovní a pohybové. Usiluje o individuální přístup a práci.¹³⁶

- **Agentura podporovaného zaměstnávání**

Projekt podporované zaměstnávání Romů, vznikl v dubnu 2004 myšlenkou PhDr. Renáty Köttnerové – romské koordinátorky Krajského úřadu Olomouc a Bc. Zbyňka Vočky vedoucího odboru sociálních věcí rovněž Krajského úřadu Olomouc. Cílem projektu je zlepšení postavení Romů na trhu práce formou sociální služby Podporované zaměstnávání, překonání předsudků při přijímání romských uchazečů ze strany potencionálních zaměstnavatelů, odstranění bariér mezi romskými a neromskými organizacemi. Hlavní cílové skupiny tvoří příslušníci romských komunit a samotní zaměstnavatelé.

- **Poradna**

Poradenské centrum informuje o právní úpravě, ale neřeší problémy právní cestou. Oblasti poradenství jsou – sociální problematika, rodinná a bytová problematika, pracovně-právní vztahy, školství apod. Služby jsou poskytovány bezplatně.¹³⁷

17.1.10 Pojetí církve a ekumenismu

Základní cíle katolické církve vycházejí z Ježíšova poslání zvěstovat světu evangelium (Mt 28,19), sloužit v lásce druhým (J 13,34), obracet se k Bohu v Ježíšově jménu (J 16,26) jako k milovanému Otci pod vedením Ducha svatého (J 16,7-15) v očekávání konečného naplnění. Značný důraz se v ní klade na jednotu (J 17,11) a trvalou kontinuitu církve (Mt 16,18), zaručovanou také petrovskou službou římských biskupů.¹³⁸ „Ve společenství křesťanských církví v ČR připadá Římskokatolické církvi zvláštní a mimořádná odpovědnost jako církvi nejrozšířenější. Je si vědoma nutnosti obnovit sebe samu i celou společnost Kristovým duchem. ...Chce v míru a křesťanské lásce spolupracovat se všemi, kdo vyznávají Kristovo jméno, a podporovat všechny a všechno, co se děje pro dobro lidí a slávu Boží.“¹³⁹ Vyjádření katolické církve k ekumenismu shrnuje především Dekret o ekumenismu II.vatikánského koncilu *Unitatis redintegratio*.

Oficiální ekumenické aktivity katolické církve v Olomouci v současné době spočívají především v organizaci Týdne modliteb za jednotu křesťanů a v účasti na Aliančním týdnu modliteb. Dále ve spolupráci s duchovními především z církví, které se těchto týdnů účastní.

---

¹³⁶ tamtéž

¹³⁷ Viz internetové stránky CHO [2006-04-07]. Dostupný z [www: http://www.olomouc.caritas.cz/SMP/smp.htm](http://www.olomouc.caritas.cz/SMP/smp.htm)

¹³⁸ Viz ERC v ČR, členské církve a křesťanská sdružení a hnutí, str. 36

18 R.O.F.C

R.O.F.C (Reach out for Christ) je mezinárodní misijní organizace, která byla založená Stevem Ryderem v roce 1974. V březnu 1990 začal Steve Ryder působit v České Republice. Pod jeho dohledem a skrze působení misionáře Todda Levina, který začal pořádat evangelizační setkání, vzniklo 11 sborů a Biblické výukové centrum, které se nachází v Bruntále.

R.O.F.C v ČR je registrováno jako občanské sdružení a financováno pouze z dobrovolných sbírek a darů.¹⁴⁰

18.1 Sbor v Olomouci

Adresa: Kulturní dům Žerotín
Slovenská 5
772 00 Olomouc

pastor: Petr Pakosta

V Olomouci vzniklo R.O.F.C v roce 1992 právě za přispění misionáře Todda Levina. V současné době má společenství přibližně 30 členů. Schází se na bohoslužbách a domácích skupinkách. Pro děti probíhá zároveň při bohoslužbě nedělní misie. Sbor se účastní 2x v roce setkání všech sborů ve Šternberku a v létě tzv. letního campu, kde probíhá biblické vyučování.

Sociální a charitativní práci se věnují členové v rámci týmů, které jsou složeny z členů různých sborů a společně např. jezdí na návštěvy do nemocnic (LDN), Dětského domova v Horním Benešově, pro které připravují sbírku a program.

Společenství pořádá evangelizační akce (např. promítání filmu Ježíš, přednášky), o kterých také informují jiné církve a společenství (Apoštolská církev, Slovo života, Cesta Panujícího), a které jsou jim otevřeny. Hlavním bodem církve by mělo být sloužit lidem, pracovat tam, kde je to potřeba.

---

¹³⁹ tamtéž, str. 36-37

¹⁴⁰ Viz leták Reach out for Christ Czech Republic

19 Slovo života

Je společenstvím navzájem spolupracujících sborů z různých měst. Hlásí se k letničnímu hnutí a k Apoštolskému vyznání víry. Nemá hierarchické vedení, je zaregistrováno jako občanské sdružení a je členem České evangelikální aliance.

Olomoucký sbor vznikl na základě práce švédských misionářů ze sboru Livets Ord v Uppsale. Nejvíce se na vzniku společenství podílel Micael Lundin se svojí rodinou, který na podzim roku 1992 uspořádal evangelizaci, na které uvěřilo několik lidí. Po několik následujících let vedl sbor Slovo života Brno a do Olomouce dojížděli kazatelé a týmy z brněnské biblické školy. V současné době funguje sbor nezávisle, ale spolupracuje s ostatními sbory.

19.1 Sbor v současnosti

Adresa: Klub Sidia, hotel Sigma
tř. Kosmonautů
772 00 Olomouc

pastor: Martin Dobeš

e-mail: slovozivota@volny.cz

V současné době tvoří společenství přibližně 40 členů z Olomouce a dalších 25 z okolních měst. Na jeho vedení se podílí pastor, 3 starší a vedoucí týmů.¹⁴¹

19.1.1 Pravidelné akce sboru

Ve sboru se schází tzv. homogenní skupiny, lidé podle společných zájmů např. (maminek, anglicky mluvících, muži, mládež, ženy). Pro děti probíhá pravidelně nedělní škola. Jsou probírány jednotlivé lekce podle Dětské misie, hlavním prostředkem učení je hra.

Pravidelně (asi dvakrát ročně) pořádá sbor společné víkendy pro členy sboru a jejich přátele. Víkendy mají vždy nějaké téma – naposledy to byly finance, zadlužení, prosperita. Na tyto víkendy jsou zváni i externí hosté. Děti mají vlastní téma a program.¹⁴²

19.1.2 Evangelizační aktivity sboru

Slovo života je církev s velmi výraznou evangelizací. Hlavním smyslem je, podle slov vedoucího evangelizačního týmu J. Valenty, otevřít církev lidem. Ukázat, že církev není do sebe uzavřené společenství, ale zpřístupnit křesťanství co nejvíce široké veřejnosti. Snahou je také akce vzájemně provázat, aby měli lidé možnost zůstat s církví nadále v kontaktu.

---

¹⁴¹ domácí skupinky, tým přímluvců, evangelizační tým, chválicí tým dětské služby

¹⁴² podle osobní korespondence s pastorem Martinem Dobešem, email 21.3. 2005

Aktivita jsou více zaměřeny na mladou generaci. Není to však výhradně jediná skupina, kterou církev oslovuje. Církev pořádá ve spolupráci s organizací Acet¹⁴³ přednášky na středních školách o mezilidských vztazích, AIDS a drogách. Po přednáškách pořádá církev pro studenty následnou besedu s lektorem a promítání filmu (v současné době např. film Škola pocitů, který se věnuje právě problematice mezilidských vztahů). Na středních školách probíhají také přednášky zahraničních týmů¹⁴⁴ o angloamerické kultuře, na které rovněž navazuje následné setkání nebo promítání filmu. Pro děti z dětských domovů pořádá církev ve spolupráci se zahraničními misionáři týdenní pobyty pro děti. Do přípravy těchto pobytů se mohou zapojit také studenti ze středních škol.

Mládeži jsou také určeny různé sportovní akce na hřištích a tělocvičnách, nebo také např. vystoupení americké taneční a hudební skupiny Wessani, která tančí Break-dance.

Za zmínku stojí pořádání Půlnoční vánoční bohoslužby konané pod širým nebem, která je pojata jako moderní bohoslužba, na níž se zpívají koledy a pastor promluví o Ježíši Kristu.

Církev několikrát v roce (2-3x) pořádá Alfa kurzy.¹⁴⁵ Navštěvuje věznicí a domov důchodců, kde pouští filmy (např. film Ježíš, Únik z pekla). Pro širší veřejnost církev pořádá kulturní akce (např. Měsíc křesťanského filmu – promítání filmů z křesťanskou tematikou, vystoupení skupiny Bell choir – soubor z USA hrající na zvony a zvonky klasickou hudbu).

19.1.3 Financování a hospodaření

Občanské sdružení Slovo života je financováno výhradně příspěvky vlastních členů, popřípadě lidí majících užitek z jeho práce. Pastor vykonává svou službu vedle svého vlastního zaměstnání.

19.1.4 Pojetí církve a ekumenismu

„Považujeme se za jednu z církví v tomto městě. Máme svůj styl a oslovujeme určitou skupinu lidí. Myslím, že naší silnou stránkou je ochota pracovat a schopnost improvizovat.“

„V současné době se spolupráci mezi ostatními církvemi moc nedaří. Snažil jsem se navázat spojení ostatním tzv. zavedeným církvím o možnost spolupráce. Dostal jsem odpověď, že budu pozván na jejich setkání. Ještě se tak nestalo. Jinak s námi blízkými církvemi udržujeme přátelské kontakty.“¹⁴⁶

---

¹⁴³ mezinárodní organizace zabývající se prevencí AIDS a mezilidskými vztahy působící po celé ČR, přednášky provádí František Krampota s této organizace.

¹⁴⁴ Např. studenti z Taylorovy univerzity, skupina křesťanů z evangelikálního sboru v Anglii

¹⁴⁵ Kurzy základů víry, začínající společnou večeří, pokračující přednáškou a diskuzí

¹⁴⁶ osobní korespondence s pastorem M. Dobešem, e-mail 21.3. 2005

20 Situace křesťanských církví v Olomouci

V současné době můžeme ve městě Olomouc mluvit o 14 křesťanských církvích, z nichž je jich 12 registrováno jako církve podle zákonů č. 308/1991 Sb. a č. 3/2002 Sb.¹⁴⁷ u Ministerstva kultury, 2 skupiny jsou zaregistrovány jako občanská sdružení. K členství v těchto církvích se hlásí přibližně 32% z celkového počtu obyvatel města. Tento počet je však pouze orientační a neodpovídá skutečnému počtu praktikujících členů a členů aktivně se podílejících na životě církve. Velké rozdíly mezi počtem hlášených a aktivně se podílejících členů můžeme pozorovat především u Církve římskokatolické a řeckokatolické, Pravoslavné, Církve česko-bratrské evangelické a Církve československé husitské. V těchto církvích je podíl aktivních členů 5-15% z celkového počtu registrovaných členů.

V ostatních církvích je tento rozdíl mnohem menší nebo téměř neexistuje. Tento fakt může být dán například odlišným pojetím členství (většinou je spolu s křtem vázáno na svobodné rozhodnutí).

Do činnosti a projevu jednotlivých církví se mimo jiné promítá také to, jakým způsobem jsou jednotlivé církve zřízeny. I v širokém spektru olomouckých křesťanských církví se setkáváme, jak se zřízením hierarchickým (katolická, pravoslavná církev) na straně jedné, tak na straně druhé se zřízením, které naopak hierarchii ruší a nejvyšší autoritou se tak stává členské shromáždění (Bratrská jednota baptistů, Křesťanské sbory). Obě tyto varianty v sobě zahrnují své pozitivní stránky, ale i úskalí. Na jedné straně je hierarchie „strážcem“ učení i určitého paradigmatu nebo nasměrování církve. Na druhé straně může velmi snadno upadnout do uzavřenosti a zkosnatět v ní takovým způsobem, že přestane odpovídat na aktuální potřeby věřících a dodržování stanovených „pravidel“ se stane „důležitějším“, než samotné předávání živé křesťanské zvěsti.

„Demokracie“ na druhé straně poskytuje široký prostor pro činnost věřících. Dialogickým způsobem je zapojuje do řízení sboru a zároveň tím možná probouzí větší vědomí odpovědnosti jednotlivce za život společenství. Na druhé straně však může dojít k tomu, že se sbor názorově rozejde a rozštěpí nebo že se jednotlivý sbor rozejde s poselstvím církve.

V tom, jaké by měly být úkoly církve, se snad všechny společenství shodují. V průběhu své práce jsem však zjišťovala také to, jak jednotlivé církve chápou samy sebe, popřípadě v čem vidí přínos či specifikum své církve. Neboť způsob jakým se samo společenství chápe, odráží mimo

jiné jeho vztah ke světu a ke všemu co vytváří. I zde se setkáváme s širokou pestroostí pohledů, v nichž je zdůrazňováno osobní rozhodnutí, osobní svědectví, odkaz na českou reformaci, Písmo a nezatíženost nebiblickou tradicí, ale na druhé straně právě nesení této tradice.

20.1 Aktivity uvnitř církví

Přestože působnost církve nelze striktně rozdělit na aktivity určené členům církve a aktivity určené širší společnosti, neboť v mnoha případech se tato činnost prolíná a ovlivňuje, chtěla bych se v této podkapitole zabývat blíže těmi činnostmi, které členové církví směřují dovnitř svého společenství. Činnostmi, které v podstatě členové církví směřují sami k sobě, popřípadě ke svému okolí, a kterými toto své společenství vytváří.

Sbor nebo farnost jako společenství křesťanů na základní úrovni, podle mého názoru nemůžou být dobrým společenstvím, pokud členové mezi sebou nebudou mít možnost sdílet a reflektovat své zkušenosti s vírou i událostmi běžného života s lidmi, kteří jim v těchto zkušenostech stojí nejbližší (např. skupinky mládeže, maminky, senioři apod).

V přehledu těchto aktivit jednotlivých společenství je možné spatřit impulzy, jež nám částečně vypovídají o jejich povaze. Např. aktivity v některých společenstvích jsou z velké části směřovány k mladým lidem nebo k rodinám s dětmi, neboť právě tyto skupiny tvoří převážnou část sboru. Pro starší generaci není jakoby vytvořen prostor, neboť zde není téměř zastoupena. Otázka, kterou zde můžeme položit je, zda-li je to pro církve dobré, neboť starší generace v sobě do společenství přináší nedocenitelnou životní zkušenost.

Na druhou stranu v náboženských obcích CČH spatřujeme problém opačný. Určitý prostor pro práci s dětmi zde sice vytvořen je, ale tato skupina zde opět téměř chybí. Neměla by se tedy církve snažit o uchopení a předávání evangelia aktuálnějším způsobem? Odpovídat na problémy a otázky současnosti a ne minulosti? Nenalezne-li způsob, jak to učinit, je možné, že zcela přirozeně zanikne.

Věk věřících však není jediným hlediskem. Např. ve sboru Novoapoštolské církve a Řeckokatolické farnosti se lidé kromě nedělních bohoslužeb neschází a společně nevytváří téměř žádnou činnost. Tato společenství jsou tedy poměrně dost pasivní a je možné, že to jejich členům více vyhovuje, že jim více vyhovuje spíše individuální spiritualita.

Také poukazují na to, že existují krátce a jejich činnost je teprve v počátcích. Tato společenství však vznikla v 90. letech, kdy vznikala také jiná, která dnes už velmi výrazně působí jak uvnitř sboru, tak i na veřejnosti a jsou schopna tuto činnost přirozeně propojovat.

---

¹⁴⁷ Seznam registrovaných církví a náboženských společností v ČR a seznam křesťanských církví a církví na pomezí křesťanství v Olomouci, příloha č. 1

Např. ve Slově života, které v Olomouci existuje také několik let, se schází několik homogenních skupin a přímo vede členy sboru k tomu, aby v něm každý dokázal najít své místo, popřípadě způsob, kterým by mohl do sboru přispět. Z mého pohledu je tedy toto společenství schopno mnohem lépe integrovat nově příchozího a tím se i rychleji rozrůstat.

20.2 Aktivity určené veřejnosti

Velmi důležitý pro život společenství je způsob jakým přistupuje k veřejnosti. V evangeliích se dočítáme výzvu vzkříšeného Pána: „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření.“¹⁴⁸ Ve způsobu, jakým společenství přichází k lidem se promítá to, jak jeho členové pochopili a přijali svou křesťanskou úlohu.

Nezanedbatelnou součástí těchto aktivit jsou sociální a charitativní aktivity. Pomoc bližnímu by měla být přirozenou součástí církve a křesťanství. I v tomto směru k nám Bible promlouvá na mnoha místech jako například v 2. kapitola Jakubova listu: „Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, a někdo z vás by jim řekl: „Buďte s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad“, ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné? Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá.“¹⁴⁹ Primárním účelem sociální činnosti církví by tedy mělo být podle možnosti dopomoci člověku v jeho strádání na který by měla přirozeně navazovat nabídka křesťanské zvěsti.

V Olomouci se profesionální sociální práci věnují dvě církve – Katolická, která zřizuje Arcidiecézní charitu a Bratrská jednota Baptistů zřizující občanské sdružení Pro Vás. Arcidiecézní charita zřizovaná katolickou církví je nejrozsáhlejší. Také arcidiecéze je správním celem sahající daleko za hranice města Olomouc. V samotném městě je tato činnost největší, a podle mého mínění, pokrývá téměř všechny rizikové skupiny obyvatel.¹⁵⁰ O činnosti ACHO je možné se dovědět např. na jejích pobočkách nebo internetových stránkách.

Občanské sdružení Pro Vás zřizované Bratrskou jednotou baptistů zaměřuje svou činnost na práci s mládeží (Klub Zóna) – nízkoprahové zařízení a maminky s dětmi (Klub Domeček). Sdružení je umístěno v ulici Střední novosadská, proto soustředí svou práci převážně na klienty v dané lokalitě. Měsíční program s nabízenými aktivitami bývá vyvěšen na základních školách této lokality, na internetových stránkách a je možné se o něm více dozvědět přímo ve sboru BJB. Kromě toho je také zaměstnancem sdružení terénní pracovník (streetworker), který působí mezi rizikovou mládeží této lokality.

---

¹⁴⁸ Mk 16, 15

¹⁴⁹ Jak 2, 15-17

¹⁵⁰ Srov kapitola Arcidiecézní charita Olomouc

Další olomoucké církve nezřizují ani nezastřešují profesionální organizace a jejich sociální nebo charitativní působení se uskutečňuje buď organizováním aktivit na dobrovolnické úrovni, nebo pomocí sbírek určených na charitativní účely. V tomto smyslu je třeba zmínit, že sbory, jejichž církve se věnují profesionální sociální práci, podporují tuto práci finančními sbírkami. Např. ve sborech Církve adventistů sedmého dne probíhá sbírka „Mince denně“. Navíc je v každém sboru člověk, který má na starosti spolupráci ADRY se sborem a informovanost o její činnosti. Což vypovídá o pečlivém sejití církve s organizací. Podle mého názoru, je tedy více než pravděpodobné, že ačkoliv ADRA v Olomouci nemá žádné pracoviště, členové sboru Církve adventistů sedmého dne se na její existenci a působení podílí mnohem intenzivněji, než většina věřících katolické církve na činnosti arcidiecézní charity.

Dalšími sbory, které se podobným způsobem podílí na činnosti svých církví, jsou sbor Apoštolské církve (Teen Challenge, Royal Rangers, Nehemia) a sbor Českobratrské církve evangelické (Diakonie).

Svou specifickou úlohu v oblasti sociální práce má podle mne Pravoslavná církev, neboť velká část jejich členů je ruské nebo ukrajinské národnosti. Olomoucká obec tuto úlohu naplňuje poradenskou pomocí emigrantům v uprchlickém táboře Zastávka u Brna a pastorační v olomoucké věznici, které se věnuje kněz olomoucké obce.

Myslím si, že nabídka sociální a charitativní pomoci by měla být přirozenou součástí hlášané křesťanské zvěsti, tak jak to spatřujeme u Toho, který s ní začal. A to bez ohledu na to, zda-li jde o organizovanou formu či ne. Jako zaměstnanec Charity Olomouc, jsem tedy byla potěšena, když při letošních akcích spojených s povodněmi, které na jaře zasáhly Olomoucko, některé církve okamžitě reagovaly tak, že CHO, která celou akci koordinovala, nabídly skupiny dobrovolníků, materiální, technickou i jinou pomoc.

Sociální a charitativní působení nejsou jediné činnosti, kterými církve působí na veřejnosti. Je to také pořádání různých kulturních akcí, přednášek, koncertů, promítání filmů apod. U některých společenství např. Slovo života mají tyto akce výrazně evangelizační charakter a jsou pořádány s cílem oslovit velké procento „nevěřících“ lidí. Většinou jsou propojeny s promítáním filmů s křesťanskou tematikou (Ježíš, Únik z pekla) nebo pozváním na další církví pořádané akce. Osobně spatřuji mnoho pozitivního v provázanosti jednotlivých aktivit a ve způsobu jejich organizace. Pořádá-li Slovo života některou ze svých větších akcí, je schopné jí udělat poměrně dobrou reklamu, takže se na ní sejde velká část lidí. Navíc filozofií tohoto společenství také je, přiblížit se co nejvíce k lidem a předávat jim evangelium. Což je postoj, který by církvi rozhodně neměl chybět. Na druhou stranu je otázkou, zda-li tento způsob nepůsobí na některé zúčastněné příliš „přehnaně“ a tím pádem má spíše opačný účinek.

20.3 Situace Olomouckých církví z pohledu „nevěřících“ občanů

V předcházejících dvou částech jsem se snažila shrnout některé aspekty související s životem olomouckých církví. V této části bych se chtěla zaměřit tak trochu na pohled „z druhé strany“, tzn. na určité povědomí „nevěřících“ občanů města Olomouce o existenci a činnosti církví působících na tomto území. V dotazníkovém šetření jsem se tedy snažila zjistit, jaká je představa a povědomí těchto občanů o počtu křesťanských církví ve městě, ale hlavně také o tom, co tyto církve nabízí veřejnosti, jak se projevují, jakým způsobem to na ně působí, v čem by se podle nich měly křesťanské církve angažovat více, v jakých oblastech to je podle nich nevhodné apod.¹⁵¹

Rozdělení na obyvatel na „věřící“ – „nevěřící“ není možná nejvhodnější, řekněme tedy, že cílovou skupinou byli respondenti, kteří nejsou pravidelně praktikujícími křesťany. Dotazovaní jsou tedy lidé, bez ohledu na jejich vnitřní rozpoložení, kteří se pravidelně neúčastní náboženského života některé z církví a nepovažují se za jejich členy. Dotazovaných bylo 50 a jsou mezi nimi muži i ženy ve věku 23-60 let.

Otázky jsem se snažila formulovat tak, aby byly snadno pochopitelné a uchopitelné právě pro ty, kteří se v daném problému neorientují. Odpovědi jsou podle mě pouze jakousi ukázkou. Kdybychom chtěli dospět k nějaké podrobnější studii, bylo by potřeba odpovědi blíže specifikovat, zvětšit počet respondentů a pracovat s nimi individuálnější způsobem.

Nyní bych se chtěla zabývat jednotlivými otázkami:

1. V následujícím výčtu uvádím seznam křesťanských církví a křesťanských náboženských společností registrovaných v ČR. Zakroužkujte ty, které podle vás působí ve městě Olomouc.

- a) Apoštolská církev
- b) Bratrská jednota baptistů
- c) Církev adventistů sedmého dne
- d) Církev bratrská
- e) Církev československá husitská
- f) Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České Republice (mormoni)
- g) Církev řeckokatolická
- h) Církev římskokatolická
- i) Českobratrská církev evangelická
- j) Evangelická církev augsburského vyznání
- k) Evangelická církev metodistická
- l) Jednota bratrská
- m) Křesťanské sbory
- n) Lutherská evangelická církev augsburského vyznání
- o) Náboženská společnost Svědkové Jehovovi

---

¹⁵¹ Dotazník, příloha č. 7

- p) Novoapoštolská církev v ČR
- q) Pravoslavná církev v českých zemích
- r) Slezská církev evangelická augsburského vyznání
- s) Starokatolická církev v České republice
- t) Církev Křesťanská společenství

Na tuto otázku odpověděli všichni dotazovaní. 50% uvedlo, že je jim známa působnost 6 a více církví (největší počet byl 11), respondenti většinou uváděli církve tradiční a církve s větším počtem členů. Tedy církve pro širší veřejnost více známé a viditelné. Někteří však uvedli také církve, které v Olomouci zastoupeny nejsou (např. Jednota bratrské, Starokatolická církev v ČR), což mě vede k závěru, že někteří respondenti spíše tipovali, které z církví by mohly být v Olomouci zastoupené, než aby přímo věděli o jejich činnosti.

2. Víte o existenci a činnosti také jiných církví nebo náboženských společností v Olomouci?

- a) ano
- b) ne

3. Pokud ANO – kterých-vypište prosím jejich názvy.

Na tyto otázky odpovědělo 96% dotazovaných záporně. Pouze 2 z dotazovaných odpověděli kladně, kteří potom následně uvedli, že je jim známa existence Židovské obce a skupiny buddhistů.¹⁵² Křesťanskou církev nebo skupinu, která by nebyla v předloženém seznamu registrovaných církví však neuvedl nikdo.

4. Jak vnímáte existenci křesťanských církví a skupin ve společnosti?

- a) kladně – i když nejsem praktikujícím křesťanem, je dobře, že tyto skupiny existují
- b) jejich existence mi nijak nevádí, ale pro mě osobně nemá žádný význam
- c) existenci křesťanských církví a skupin považuji za zbytečnou
- d) záporně

Na tuto otázku většina - 66% dotazovaných označila odpověď **b**. Dvě třetiny dotazovaných si tedy myslí, že existence křesťanských církví pro ně osobně nemá význam. 32% respondentů odpovědělo **a** – tzn., že se k existenci křesťanských církví staví kladně. V této skupině byly až na výjimky pouze ženy. Zbývající 2% považují existenci křesťanských církví za zbytečnou. Záporně se nevyjádřil nikdo.

---

¹⁵² Podle mých informací se v Olomouci schází skupina příznivců Buddhismu diamantové cesty

5. Kterými činnostmi a aktivitami se podle vás církve na veřejnosti projevují?

- a) bohoslužby
- b) přednášková a vzdělávací činnost
- c) sociální a charitativní činnost
- d) zdravotnická činnost
- e) pořádání kulturních akcí
- f) politická činnost
- g) výdělečná a podnikatelská činnost
- h) jiná – vypište .....

V této otázce odpověď **a** označilo 92,5% respondentů, odpověď **b** 55,5%, odpověď **c** rovněž 92,5%, **d** – 18,5%, **e** – 30%, **f** – 3%, **g** – 3%. Z počtu označených odpovědí nám jasně vyplývá, že naprostá většina má představu o činnosti křesťanských církví spjatou s bohoslužbami a sociální prací, což jsou projevy ve společnosti jasně nejviditelnější.

6. Účastníte se někdy aktivit pořádaných křesťanskými církvemi?

- a) ano
- b) ne

7. Pokud ANO, jak byste je hodnotil(a)?

- a) kladně, mám-li možnost, zúčastním se znovu
- b) jsou pro mě přínosné
- c) něco se mi líbí, něco ne
- d) jsou pro mě nesrozumitelné
- e) záporně, křesťanství mi nic neříká

V tomto případě kladně odpovědělo 29% dotazovaných, z nich pak 25% hodnotilo křesťanské aktivity kladně – označili tedy **a**, zbývající označili odpověď **c**. Záporně se nevyjádřil nikdo.

8. Z jakých zdrojů se dozvídáte o existenci těchto akcí?

- a) kněží, kazatelé a oficiální představitelé církve
- b) členi církví a křesťanských skupin
- c) přátelé

- d) letáky, plakáty
- e) internet
- f) tisk, rozhlas, televize
- g) jiné zdroje.....

Na tuto otázku odpověď **a** uvedlo 7% dotazovaných, **b** – 11%, **c** – 22%, **d** – 14%, **e** – 3% a **f** – 55%. Největším zdrojem tedy zůstávají tisk, rozhlas a televize. V tomto případě zřejmě převážně na regionální úrovni.

9. Ve kterých oblastech by se podle Vás měli křesťanské církve angažovat více?

10. Ve kterých oblastech je podle Vás naopak angažovanost církví zbytečná nebo dokonce nevhodná?

V těchto posledních dvou otevřených otázkách jsem chtěla dát dotazovaným více prostoru pro vyjádření vlastních názorů. Neboť mě v tomto směru zajímaly postoje právě těch, kteří nejsou přímo členy církví a nepodílí se na jejich aktivitách. 25% respondentů mi na tyto otázky neodpovědělo. U těch, kteří odpověděli, se pak odpovědi víceméně v různé intenzitě opakovali. Kdybych je zde měla obecně shrnout, pak větší angažovanost očekávají lidé v oblasti *charity, zdravotnictví, vzdělání, práce s mladými lidmi, v oblasti kultury a péče o památky*. Ale také v oblasti *mezilidských vztahů a to jak obecně, tak i ve vztazích k nevěřícím lidem, ve vztazích mezi církvemi navzájem i v postojích k jiným náboženstvím*. Zajímavý spatřuji názor, že by církev měla být *nositelkou určitého etického směru v médiích – televize, rozhlas, ale také v politice*.

Za nevhodné považují tazatelé aktivity v oblasti *politické a ekonomické, v otázkách registrovaného partnerství, interupce a antikoncepce*. Jako nevhodné respondenti dále spatřují *hlučné agitace a hlásání názorů (např. na náměstí) a agitaci po domech ve stylu členů Náboženské společnosti Svědků Jehovových*.

Co tedy můžeme říci závěrem k provedenému dotazníkovému šetření. Při jeho tvorbě jsem vycházela z toho, že i ti, kteří se pravidelně neúčastní náboženského života některé z křesťanských církví mají určité povědomí o jejich existenci ve společnosti a o tom, čemu se věnují. Určitým způsobem se na to dívají a to může být přínosné pro ty, kteří tyto církve tvoří.

Neboť jestliže mi při rozhovorech uskutečňovaných v jednotlivých církvích jejich představitelé v různé formě sdělovali – naším hlavním úkolem je předávat Krista a jeho zvěst, pak bylo velmi zajímavé podívat se, jakým způsobem toto snažení hodnotí ti, kteří jsou v tomto smyslu jedni z nejcitlivějších. Totiž ti, kteří tuto zvěst nepřijali nebo se k ní oficiálním způsobem nepřihlásili.

Samozřejmě přijetí Krista a jeho zvěsti je věc mnohem složitější, vázaná na různé situace a zkušenost každého člověka. Proto tento dotazník nabízí jen částečný pohled, který nejde do větší hloubky.

Z otázek **1-3** jsem zjistila, že lidé mají povědomí spíše o církvích s větším počtem členů, církvích tradičnějších a těch, které jsou z hlediska doby vzniku ve společnosti více zakotveny. Ani jeden z dotazovaných nevedl křesťanskou církev, která by nebyla v seznamu registrovaných církví. To znamená, že ani jeden z dotazovaných nezná křesťanské církve, které mají oficiálně jiný status (např. Slovo života, R.O.F.C. – občanská sdružení).

Dvě třetiny dotazovaných si myslí, že existence křesťanských církví pro ně osobně nemá význam (otázka č. **4**) a velká většina (92,5%) má činnost křesťanských církví spjatou s bohoslužbami a sociální a charitní prací (otázka č. **5**). To jsou podle mě nejpřirozenější dimenze církve, proto je pochopitelné, že jsou ve společnosti také nejvíce vnímatelné. „Prokazovat lásku vdovám a sirotkům, vězňům, nemocným a trpícím jakéhokoliv druhu, patří k podstatě církve, stejně jako svátostí a hlásání evangelia.“¹⁵³

Otázky č. **6-7** nám ukazují, že akcí pořádaných některou z církví se v různé intenzitě účastní 29% dotazovaných, z nich pak čtvrtina se k nim staví kladně. Zbývající se pak k této zkušenosti staví tak, že něco z ní vnímají kladně a něco ne. Nejčastějším zdrojem (otázka č. **8**), jak se dovědět o činnosti církví pro mé respondenty jsou televize, tisk a rozhlas a poté jejich přátelé.

Pro mě osobně byly nejzajímavější odpovědi na otázky č. **9-10**, které dávaly dotazovaným více prostoru k vyjádření vlastních názorů. Odpověď na tyto otázky vyžadovala od mých respondentů, řekněme určitý přehled a orientaci v tomto problému. Proto na ně každý nedokázal odpovědět. Na druhou stranu někdy po jejich vyplnění následovaly s respondenty docela zajímavé debaty, které se tohoto tématu týkaly.

Podíváme-li se na odpovědi na otázku č. **9** – zjišťujeme, že ve všech odvětvích ve kterých by se podle dotazovaných měla církev angažovat více, se křesťanské církve nějaký způsobem angažují. Pokud je však respondenti i přesto jmenovali, může to třeba znamenat, že výsledky této práce se k dotazovaným nedostávají dostatečným způsobem.

---

¹⁵³ Encyklika Deus Caritas Est, Benedikt XVI., Dostupný z www: <http://www.radiovaticana.cz> [2006-01-05]

Některé odpovědi si někdy zdánlivě protiřečili. Například velké množství dotazovaných odpovídalo, že za nevhodnou považují angažovanost křesťanských církví v politice. Na druhou stranu někteří z dotazovaných odpověděli, že by se církev a křesťané měli naopak v politice projevovat více a zároveň by měli být nositelkami určitého etického směru. I tohle může být ukazatel toho, že církev a křesťané by možná měli změnit způsob, jakým do politiky zasahují a jakým se vněm projevují.

Velká část dotazovaných se vyslovila proti radikálním oficiálním postojům křesťanských církví v otázkách antikoncepce, registrovaného partnerství a interrupce. Také tohle by mohl být ukazatel nebo výzva – ne k tomu, aby církev a křesťané ustoupili od hodnot vyplývajících z učení, které následují. Ale aby se tyto hodnoty snažili předávat ne formou zákazů a příkazů, ale formou, která povede ty ostatní k jejich vnitřnímu pochopení a porozumění.

20.4 Ekumenická situace v Olomouci

Během mapování činnosti olomouckých církví, jsem zjišťovala nejen to, jak jednotlivé církve chápou samy sebe, ale také to, jak jsou tyto církve schopny navzájem mezi sebou spolupracovat.

Ekumenickou spoluprací v Olomouci je možné rozdělit na oficiální a neoficiální spoluprací. Tou oficiální jsou především Alianční modlitební týdny a Týdny modliteb za jednotu křesťanů pořádané každoročně v lednu.¹⁵⁴ Na jejich organizaci se podílí faráři a kazatelé Bratrské jednoty baptistů, Církve bratrské, Církve československé husitské, Českobratrské církve evangelické a Římskokatolické. Kteří se také vzájemně zvou na různé akce pořádané ve sborech (např. adventní a pašijové čtvrtky v ČCE, ekumenická vikárka v ČCE, májové pobožnosti v CČH, biblické hodiny). Tato spolupráce je dle mého názoru na dobré úrovni a často je také založena na dlouholetém přátelství duchovních. Další oficiální spolupráce jsou kontakty se zástupci církví holandského města Veenendaal.

Do oficiální spolupráce lze zahrnout také různé nepravidelné akce. Např. před několika lety byla v adventní době společná akce, kdy na Horním náměstí v Olomouci vystoupili duchovní různých církví, ekumenické setkání křesťanů na jaře u táboráku, kde je možné setkat se a popovídat si s křesťany různých církví.

Duhou rovinou ekumenických snah je rovina neoficiální založená na osobních vztazích a kontaktech. Tato rovina je možná tím opravdovým ekumenismem, neboť daleko přesahuje ono oficiální dění a uskutečňuje se na nejhlubší lidské rovině osobního setkávání. Těchto vztahů a kontaktů je celá řada a není možné je zde všechny vyjmenovat. Pro příklad je možné uvést např. zaměstnance arcidiecézní charity, kde se setkávají aktivní věřící různých církví.

Je třeba také zmínit existenci skupiny CHERMON, která je složena z mladých lidí z různých denominací a organizuje tzv. Večery modliteb a chval. Tyto večery probíhají 2-3x do roka a jsou pořádány v různých sborech. Při těchto večerech se schází lidé z různých církví ke společným modlitbám a zpěvu chval. Je zapotřebí uvést také existenci VOŠ Dorkas, kde se setkávají studenti z mnoha církví a denominací, a která tímto sama o sobě vytváří prostor pro kritický přístup a dialog.

---

¹⁵⁴ Programy tohoto týdne pro rok 2006, příloha č. 3

21 Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se snažila zmapovat křesťanské církve v Olomouci a jejich činnost. Zároveň jsem se také snažila shrnout jejich současnou situaci. A pohled rozšířit o názory lidí, kteří se nepovažují za křesťany a nepovažují se za členy žádné z křesťanských církví.

Do své práce jsem nezahrnula skupiny, o kterých se v současné době mluví jako o skupinách na pomezí křesťanství, neboť tyto skupiny mají s křesťanstvím společné jen některé prvky, které doplňují svéráznými spekulacemi (Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů – mormoni, Náboženská společnost svědků Jehovových)¹⁵⁵. Přestože jsou tyto skupiny v Olomouci také přítomny, jejich činnost není opřena o starokřesťanská vyznání víry a je rovněž uskutečňována poněkud svérázným způsobem v souladu s ideovým schématem hnutí.

V širokém spektru olomouckých křesťanských církví můžeme spatřovat širokou různorodost, jakou tyto církve působí ve společnosti. Jejich úkol ve společnosti však není jednoduchý. Neboť v současné době mají před sebou společnost, ve které padají tradiční hodnoty, na kterých po celou dobu stála. Myšlení a morální hodnoty člověka jsou určovány konzumním nastavením společnosti, individualismem a ovlivňovány médii. Dnešní člověk však umí být také velmi kritický a nepřijímá všechny projevy, zvláště takových institucí jako jsou církve, zcela automaticky.

Církve v současné době tedy stojí před nelehkým úkolem a zároveň je tento úkol velkou výzvou, neboť tomuto dnešnímu člověku mají předávat Ježíše Krista a jeho učení. Zároveň v sobě církve nesou obrovský prostor, jak touto cestou působit na společnost a zmírňovat některé negativní projevy (např. rozpad rodiny, problematika závislostí, násilí apod.). Josef Dolista ve své knize *Perspektivy církve* nepřímo cituje J. Wankeho „Budoucnost církve spočívá v tom, že vhodným a dostatečným způsobem bude poukazovat na smysl života a jeho základní orientaci v duchu evangelia. Budoucnost církve budou vytvářet přitažlivé bohoslužby, hlásání víry srozumitelným jazykem, pastorece ochotná a schopná dialogu, služba bližním. Budoucí církev bude prezentovat křesťanství jako osvobození člověka, které vychází z pravdivosti a náročnosti vůči etickým hodnotám.“¹⁵⁶ Tato práce se snaží ukázat, jakým způsobem o tento úkol usilují církve ve městě Olomouc. A jak výsledky tohoto úsilí doléhají k lidem, kteří se k žádné z křesťanských církví nehlásí.

Tato práce pro mě byla obrovským přínosem, neboť mi umožnila získat základní přehled o situaci křesťanských církví i o tom, jakým způsobem se žije křesťanství za hranicemi pro mě

---

¹⁵⁵ Srov Filipi, *Křesťanstvo* str. 179

dosud známého světa katolické církve. Umožnila mi také v tomto směru bližší setkání s „nevěřícími“ lidmi a jejich postoji k současnému projevu křesťanských církví ve společnosti.

Pevně věřím, že bude také přínosem všem, kteří o ni projevili zájem.

---

¹⁵⁶ Josef Dolista, Perspektivy církve, str. 110

22 Resumé

My final work is called „Actual situation of churches in the town of Olomouc.“ I was interested in a sort of christian churches in Olomouc and their activities. I visited Olomouc's churches, celebrations and I talked to priests, pastors and with churches. I asked them about church's life, social and charity work, activities for public, activities with other churches.

I try to summarize information, which I took during my visit in the last chapter. I write about activities for community, activities for public and actions with other churches in the town of Olomouc. I write also about the opinions of „faithless people” about church's work in Olomouc and church's work in the society. I made a list of questions and I gave it to „faithless people”.

My final work is divided into three parts. The first one is just theoretical. There is the basic information about the history of church, the structures of churches, the sphere of activities in church and oecumenism. The second part includes my practical work. I give overview the Churches in Olomouc and their work here. I describe the whole situation of all the churches here. The third part is a short summary about the actual situation of churches in the town of Olomouc. There is the offspring of exploration among the “faithless people”. I was interested in their opinions about churches working, about their knowledge of church's work.

This topic is very complicated and large therefore I give just a few answers and opinions here. That is why I can show only general deductions. After all this work is very important, in my opinion. Because it has never been written yet. I hope that this work can help many people who are interested in churches in Olomouc.

23 Seznam literatury

A. Knihy a časopisy

1. Bible, Ekumenický překlad. 10. vyd. Praha : Česká biblická společnost, 1995. 275 s.
ISBN 80-85810-07
2. Dolista, Josef. Perspektivy církve. Vybrané kapitoly z eklesiologie. Kostelní vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2000. 119 s. ISBN 80-7192-465-2
3. Filipi, Pavel. Církev a církve. Kapitoly z ekumenické eklesiologie. 1. vyd. Brno : CDK, 2000. 187 s. ISBN 80-85959-58-5
4. Filipi, Pavel. Křesťanstvo, Historie, statistika, charakteristika křesťanských církví. 2. vyd. Brno : CDK, 1998. 195 s. ISBN 80-85959-35-2
5. Frölich, Roland. Přel. Bastl, O.; Bastl, T. Dva tisíce let dějin církve. 1. vyd. Praha : Vyšehrad, 1999. 304 s. ISBN 80-7021-268-3
6. Horton, Stanly M. a kol. Přel. Hedánek, Jiří. Systematická teologie. 1. české vyd. Albrechtice : Křesťanský život, cca 2000, cca 700 s.
7. Küng, Hans. Přel. Matula František; Hlanuš, Jiří. Co je církev ? 1. české vyd. Brno : Cesta, 2000. 194 s. ISBN 80-85319-98-5
8. Odehnal, František. Olomoucká arcidiecéze na prahu třetího tisíciletí. 1. vyd. Olomouc: Mgr. Burget, 1999. 96 s. ISBN 80-902798-0-5
9. Pala, Tomáš; Hudec, Ján. Cestou pravdy a lásky. Ostrava : A-Alef, 1998. 344 s.
ISBN 80-85237-59-8
10. Příloha. Oldin. 2003, roč.13, č.5
11. Neuner, Petr. Přel. Vokoun, Jaroslav. Ekumenická teologie. Hledání jednoty křesťanských církví. 1. vyd. Praha : Vyšehrad, spol. s r. o., 2001. 312 s. ISBN 80-7021-408-2
12. Štěpánová, Ludmila; Vychodilová, Zdeňka. Reálie Ruské pravoslavné církve. 2.přepřacované vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2003. 91 s. ISBN 80-244-0658-6
13. Schütte, Heinz. Přel. Vokoun, Jaroslav. Ekumenický katechismus II. Církev všech křesťanů. 1. vyd. Praha : Vyšehrad, spol. s r.o. 217 s. ISBN 80-7021-667-0
14. Zvěřina, Josef. Teologie Agapé – II. svazek. Praha : Skriptum, 1994. 488 s.
ISBN 80-528-20-7

B. Výroční zprávy, brožury a letáky

1. Biblické poznání a vnitřní řád Křesťanských sborů, brožura

2. Ekumenická rada církví v České republice. Členské církve a křesťanská sdružení a hnutí (historie, poslání, statistika, adresy), 1999, brožura
3. Charita Olomouc, 2002, výroční zpráva
4. Charita Olomouc, 2004, výroční zpráva
5. Kdo jsou Adventisté sedmého dne, leták
6. Klub Zóna, leták
7. Křesťanské církve v Československu, autoportréty církví. Vydala Ekumenická rada církví v ČSFR, 1992, brožura
8. Modlitební dopis CHERMONU, leták
9. Novoapostolská církev, leták
10. Reach out for Christ Czech Republic, leták
11. Royal Rangers v ČR, leták
12. Sbor bratrské jednoty baptistů v Olomouci, leták
13. Vyšší odborná škola sociální a teologická Dorkas, leták
14. 10 let Biblické školy, Vyšší odborná škola sociální a teologická, 2001, brožura

C. Odborné texty publikované na internetu

1. Řád církve bratrské, internetové stránky Církve bratrské [2004-10-19].
Dostupný z [www: http:// www.cb.cz](http://www.cb.cz)
2. Ústava církve bratrské, internetové stránky Církve bratrské [2004-10-19].
Dostupný z [www: http:// www.cb.cz](http://www.cb.cz)
3. Deus Caritas Est, internetové stránky [www. Katolik.cz](http://www.katolik.cz) [2006-05-01].
Dostupný z [www: http://www.radiovaticana.cz](http://www.radiovaticana.cz)

D. Jiné internetové odkazy

1. Dobeš, Martin. Odpověď. [cit. 2005-03-19]. Dostupný z [www: http://email.seznam.cz/message.py/viewMessageScreen?session=Id5Qb1I1CPyrSb&folderId=user3&messageId=22&me](http://email.seznam.cz/message.py/viewMessageScreen?session=Id5Qb1I1CPyrSb&folderId=user3&messageId=22&me)
2. Dysmas, Svatopluk. RE: Dotaz.[cit. 2004-11-24]. Dostupný z [www: http://email.seznam.cz/message.py/viewMessageScreen?sessionId=1QF78Hwy8Nmz&folderId=inbox=15&me](http://email.seznam.cz/message.py/viewMessageScreen?sessionId=1QF78Hwy8Nmz&folderId=inbox=15&me)
3. Internetové stránky, Apoštolské církve [cit.2004-29-10].
Dostupný z [www: http://www.apostolskacirke.cz/view2php?rstema=13&stromhlmenu=6:13](http://www.apostolskacirke.cz/view2php?rstema=13&stromhlmenu=6:13)
4. Internetové stránky, Apoštolské církve [2004-29-10].

Dostupný z www:<http://www.apostolskacirkev.cz/view2.php?rstema=31&stromhlmenu=6:23:31>

5. Internetové stránky, Arcidiecéze [2005-04-02].

Dostupný z www: <http://www.ado.cz/arcidieceze/farnosti/olomouc/olomouc.htm>

6. Internetové stránky, Arcidiecézní charity Olomouc, Betánie [2005-04-07].

Dostupný z www: <http://www.olomouc.charita.cz/cafeb.html>

7. Internetové stránky, Arcidiecézní charity Olomouc, Samaritán [2005-04-07].

Dostupný z www: <http://sweb.cz/homelezz/informace.htm>

8. Internetové stránky, Arcidiecézní charity Olomouc, Samaritán [2005-04-07].

Dostupný z www: <http://sweb.cz/homelezz/sluzby.htm>

9. Internetové stránky, Arcidiecézní charity Olomouc, Samaritán [2005-04-07].

Dostupný z www: <http://sweb.cz/homelezz/prostor.htm>

10. Internetové stránky, Arcidiecézní charita Olomouc, Dům sv. Vincence [2005-04-07].

Dostupný z www: <http://www.olomouc.charita.cz/vincenc.html>

11. Internetové stránky, Arcidiecézní charita Olomouc, Khamoro [2005-04-07].

Dostupný z www: <http://www.olomouc.charita.cz/khamoro.html>

12. Internetové stránky, Církev adventistů sedmého dne v ČR [2004-10-19].

Dostupný z www: <http://www.casd.cz/index.php?a=cat.19>

13. Internetové stránky, Českobratrská církev evangelická [2004-03-03].

Dostupný z www: <http://www.volny.cz/cce.olomouc/hlavni.html>

14. Internetové stránky, Československá církev husitská [2004-12-13].

Dostupný z www: <http://www.ccsch.cz/text.php?t=kdo&s=s2&lang=cz>

15. Internetové stránky, Československá církev husitská, Sbory [2004-03-03].

Dostupný z www: <http://www.ccsch.cz/text.php?t=olomouc&s=s2&lang=cz>

16. Internetové stránky, Charita Olomouc, Středisko pro etnické menšiny [2006-04-07].

Dostupný z www: <http://www.olomouc.caritas.cz/SMP/smp.htm>

17. Internetové stránky, Ministerstvo kultury [cit.2004-19-11].

Dostupný z www:<http://www.mkcr.cz/article.php?id=885>

18. Internetové stránky, Křesťanské společenství [2005-07-01].

Dostupný z www: <http://mujweb.cz/www/ksvcr/uvod.htm>

19. Internetové stránky, Křesťanské sbory [2005-01-07].

Dostupný z www: <http://krestanskesbory.cz/stary/kdojsme.htm>

20. Internetové stránky, Organizace Pathfinder [2004-24-11].

Dostupný z www: <http://www.pathfinder.cz/1oblasti/prehled.html>

21. Internetové stránky, Pravoslavné církve [2005-02-12].

Dostupný z www: <http://www.pravoslavnacirkev.cz/historiecirkev.htm>

22. Internetové stránky, Řeckokatolická církev [2005-03-07].

Dostupný z www: <http://www.exarchat.cz/my.html>

23. Internetové stránky, Sbor Apoštolské církve [cit.2004-19-10].

Dostupný z www:http://optnw.upol.cz/myska/rr/o_nas.htm

24. Internetové stránky, Sbor Bratrské jednoty baptistů [2004-11-19].

Dostupný z www: <http://www.volny.cz/bjolomouc/history.htm>

25. Internetové stránky, sbor Církve bratrské [2004-19-10].

Dostupný z www: <http://www.cb.cz/olomouc/?page=clanek&id=4>

26. Internetové stránky, VOŠ Caritas [2005-04-02].

Dostupný z www: <http://www.caritas-vos.cz/default.asp?SekceId=1&PdsekceId=2>

27. Internetové stránky, VOŠ Dorkas [2004-11-24].

Dostupný z www: <http://www.dorkas.cz/60.htm>

E. Jiné prameny

1. Bakalářská práce – Sociální působení církví v České republice v současné době,

Markéta Michlíčková, 2003

2. Magisterská práce – Plzeňská náboženská scéna, Mgr. Mgr. Martin Fojtíček, 1998

3. Poznámky z přednášky předmětu praktická teologie, III. ročník, ThLic. Mgr. Michal Martínek

4. Poznáním ke sblížení, studijní text, kněžský seminář Olomouc

5. Ryšková, Mireia. Úvod do Nového zákona – kapitola V. Prvotní církve.

24 Seznam příloh

Příloha č. 1. Seznam Registrovaných církví a náboženských společností v ČR a seznam křesťanských církví a církví na pomezí křesťanství v Olomouci	I
Příloha č. 2. Seznam členů Ekumenické rady církví	III
Příloha č. 3. Programy Aliančních modlitebních týdnů a Týdnů modliteb za jednotu křesťanů v letech 2006	IV
Příloha č. 4. Zastoupení absolventů VOŠ Dorkas podle církví	V
Příloha č. 5. Seznam farností a bohoslužeb římskokatolické církve v Olomouci	VI
Příloha č. 6. Seznam řeholních společenství a kongregací olomoucké arcidiecéze	VII
Příloha č. 7. Dotazník	IX

Příloha č. 1

Seznam církví a náboženských společností registrovaných v ČR

- Apoštolská církev
- Bratrská jednota baptistů
- Církev adventistů sedmého dne
- Církev bratrská
- Církev československá husitská
- Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České republice
- Církev řeckokatolická
- Církev římskokatolická
- Českobratrská církev evangelická
- Evangelická církev augsburského vyznání v České republice
- Evangelická církev metodistická
- Federace židovských obcí v České republice
- Jednota bratrská
- Křesťanské sbory
- Luterská evangelická církev a. v. v České republice
- Náboženská společnost českých unitářů
- Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
- Novoapoštolská církev v ČR
- Pravoslavná církev v českých zemích
- Slezská církev evangelická augsburského vyznání
- Starokatolická církev v České republice
- Církev Křesťanská společenství
- Obec křesťanů v České republice
- Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna
- Česká hinduistická náboženská společnost

Seznam křesťanských církví v církví na pomezí křesťanství v Olomouci

- Apoštolská církev
- Bratrská jednota baptistů
- Církev adventistů sedmého dne
- Církev bratrská

- Církev československá husitská
- Českobratrská církev evangelická
- Církev Křesťanská společenství
- Křesťanské sbory
- Novoapoštolská církev v ČR
- Pravoslavná církev v ČR
- Řeckokatolická církev
- Římskokatolická církev
- R.O.F.C
- Slovo života

Církev na pomezí křesťanství

- Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů
- Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
- Cesta Panujícího

Příloha č. 2

Seznam členů Ekumenické rady církví v ČR

Členské církve

- Apoštolská církev
- Bratrská jednota baptistů
- Církev bratrská
- Církev československá husitská
- Českobratrská církev evangelická
- Evangelická církev augsburského vyznání v ČR
- Evangelická církev metodistická
- Jednota bratrská
- Pravoslavná církev v českých zemích
- Slezská církev augsburského vyznání
- Starokatolická církev

Přidružení členové

- Česká biskupská konference (Římskokatolická a Řeckokatolická církev)

Pozorovatelé

- Církev adventistů sedmého dne
- Federace židovských obcí v ČR

Příloha č. 3

Program Aliančního modlitebního týdne a Týdne modliteb ze jednoty křesťanů v roce 2006

Alianční modlitební týden na téma "Život"

- 9.1.** Církev československá husitská, Farského 2, Olomouc-Hodolany, káže Petr Coufal, kazatel Bratrské jednoty baptistů na téma: Život ve světle (Lk 2,41-52)
- 10.1.** Bratrská jednota baptistů, aula VOŠ SaT Dorkas, Blažejské nám. 9, káže Jana Rumlová, farářka Českobratrské církve evangelické na téma: Žít důstojně (Lk 8,1-3)
- 10.1.** Církev římskokatolická, farní kostel, Horka n. Moravou, káže František Hanáček, farář Církve římskokatolické na téma: Žít důstojně (Lk 8,1-3)
- 11.1.** Církev bratrská, Mariánská 3, káže Vlasta Šanteková, farářka Církve československé husitské na téma: Žít podle správných hodnot (Lk 18,15-17)
- 12.1.** Českobratrská církev evangelická, Blahoslavova 1, káže Bohumír Vitásek, farář Církve římskokatolické na téma: Žít jako matka (Lk 2,6-7 a 16-19)
- 13.1.** Katedrála sv. Václava, krypta, káže David Beňa, kazatel Církve bratrské na téma: Žít v milosrdenství (Lk 10,29-37)

Týden modliteb za jednotu křesťanů

- 18.1. Chrám sv. Mořice, káže František Konvalinka, farář Církve československé husitské
- 20.1. Církev československá husitská, U Husova sboru 538, káže František Hanáček, farář Církve římskokatolické
- 23.1. Chrám sv. Michala, káže David Beňa, kazatel Církve bratrské
- .

Příloha č.4**Zastoupení absolventů Dorkas podle církví**

Roky	Celkem	AC	BJB	CASD	CB	ČCE	JB	KřS	KS	SCE	ŘKC	Ost.
1993	22	1	19					2				
1994	15		11		1			1		2		
1995	3	1				2						
1996	18		8	1		2	1	3	2	1	1	
1997	19		8	2	2	2	1	3		1		
1998	17		8		1	1		4			2	1
1999	15		4		1	4	1	3				1
2000	18	2		3	3	2	1	6				1
2001	18		4	3	4	1		2	1	1	1	1
2002	11		2	1	2	1		1	1	2	1	1
2003	15		2	1	1	3			1	2	3	2

Příloha č. 5

Seznam farností a bohoslužeb Církve římskokatolické v Olomouci

Farnost	Zasvěcení kostela	Mše svaté
sv. Václav	sv. Václav – katedrála sv. Anna – rektorátní kostel P. M. Sněžná – rektorátní kostel	st,čt: 18:00; ne: 8:00, 10:00 po,út,so: 7:00, 18:00; st: 7:00; pá: 7:00 po,út,čt,pá: 13:00; st,ne: 19:00
sv. Michal	sv. Michal sv. Jana Sarkandra (kaple) sv. Kateřina Zvěstování Panně Marii	po-pá: 16:00; so: 9:00; ne: 7:30, 9:00 ne: 15:00 ne: 11:00 po-so: 6:30, 17:00; ne: 6:30, 10:00, 17:00
sv. Mořic	sv. Mořic Neposkvrněné početí Panny Marie	po-so: 8:00; ne: 7:30, 9:00, 10:30 po-pá: 6:00, 18:00; ne: 9:30, 18:00
Hejčín	sv. Cyril a Metoděj	po,st,čt,pá: 17:30; so: 8:00; ne: 7:00, 10:00
Hodolany		léto – po,út,čt,pá: 18:30 zima – po,út,čt, pá: 17:30 so: 8:00; ne: 9:30
Holice		po,st,čt,pá,so: 18:00; ne: 8:30
Nové sady		po-st: 17:15; pá: 17:15; ne: 9:30 čt,so (kaple Povel): 16:30
Nová ulice		po-pá: 18:00; so: 8:00; ne: 9:00, 19:30
Chválkovice		ne: 8:00; léto – st: 17:30; zima – st: 16:00
Klášterní Hradisko		ne: 7:20; léto: po-ne: 7:20; zima: po-so: 16:45
Slavonín		ne: 8:00; pá: 18:15, zima: pá: 16:15

Příloha č. 6

Seznam řeholních společenství a kongregací olomoucké arcidiecéze

Název	Pracovní název	Zkratka	Místo působení
Řád premonstrátů	premonstráti	Opraem.	Sv. Kopeček
Řád bratří kazatelů	dominikáni	OP	Olomouc, Uherský Brod
Řád menších bratří	františkáni	OFM	Uherské Hradiště, Moravská Třebová
Řád menších bratří kapucínů	kapucíni	OFMCap.	Olomouc
Tovaryšstvo Ježíšovo	jezuité	SJ	Svatý Hostýn, Olomouc, Velehrad
Kongregace sv. Fratiška Salekého – salesiáni Dona Boska	salesiáni	SDB	Prostějov, Zlín, Fryšták
Kongregace misionářů oblátů P. Marie Neposkvrněné	obláti	OMI	Kroměříž
Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele	redemptoristé	CSsR	Červenka
Společnost Božského Spasitele	salvatoriáni	SDS	Prostějov
Kongregace bratří Nejsvětější svátosti	petrini	CFSsS	
Spiritualita společenství pasionistů	pasionisté	CP	Jaroměřice u Jevíčka
Kongregace kněží mariánů Neposkvrněného Početí blahoslavené Panny Marie	mariáni	Mic	Brumov-Bylnice
Řád zbožných škol	piaristé	SchP	Strážnice
Společnost Božího slova	verbisté	SVD	Nový Hrozenkov
Společenství Blahoslavenství	Společenství Blahoslavenství	-	Dolany u Olomouce

Název	Pracovní název	Zkratka	Místo působení
Řád klarisek - kapucíny	kapucínky	OSCCap	Šternberk
Česká kongregace sester dominikánek	dominikánky	OP	Olomouc, Bojkovice
Kongregace chudých školských sester Naší Paní	školské sestry chudé	SSND	Tovačov
Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka v Opavě	františkánky Opava	KMS	Olomouc, Zlín, Uherské Hradiště
Kongregace milosrdných sester svatého Kříže	křížové sestry	-	Kroměříž, Veselí nad Moravou, Lukov u Zlína, Hostýn, Olomouc, Boršice u Buchlovic, Choryně, Radkova Lhota
Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de Paul	vincentky	SV	Kroměříž, Veselí nad Moravou
Kongregace sester Neposkvrněného početí P. Marie III. řádu sv. Františka z Assisi	sestry Neposkvrněného početí P. M.	SNPPM	Olomouc, Uherský Brod
Kongregace Školských sester sv. Františka	františkánky školské	OSF	Cetechovice
Společnost sester Ježíšových	sestry Ježíšovy	SSJ	Olomouc, Moravská Hůzová, Kožušany
Sekulární institut Caritas Christi	Caritas Christi	CC	Laický apoštolát uvnitř společnosti
Apoštolát františkánského sekulárního řádu	františkánky apoštolátu	AFSŘ	Olomouc
Sekulární instituce P. Marie na cestě	poutnice P. M.	GULFW	
Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje	cyrilometodějky	SCM	Olomouc, Velehrad, Vyškov, Prostějov
Římská unie řádu sv. Voršily	voršilky	OSU	Olomouc
Institut sester P. Marie Karmelské	karmelitánky institutu	INSdC	Štípa

Příloha č. 7

Dotazník

Vážení respondenti,

jsem studentka III. ročníku Sociální a pastorační práce na Evangelické teologické fakultě UK v Praze. V současné době připravuji svou diplomovou práci, jejímž námětem je pohled občanů, kteří nejsou praktikujícími křesťany na činnost a aktivity křesťanských církví ve městě Olomouc. Dotazník obsahuje celkem 10 otázek. V otázkách, kde uvádím výčet odpovědí, je možné označit jednu nebo i více odpovědí. Otázkám, kde nenabízím žádné odpovědi a kde je potřeba odpovědět vlastními slovy, věnujte prosím zvláštní pozornost, neboť jejich vyplnění vyžaduje větší soustředěnost.

Dotazník je anonymní, proto nikde neuvádějte své jméno. Vámi uvedené odpovědi budou sloužit pouze k účelům spojeným pouze s diplomovou prací.

Děkuji za spolupráci

Lucie Chamradová

Uveďte:

Pohlaví .....

Věk .....

11. V následujícím výčtu uvádím seznam křesťanských církví a křesťanských náboženských společností registrovaných v ČR. Zakroužkujte ty, které podle vás působí ve městě Olomouc.

- t) Apoštolská církev
- u) Bratrská jednota baptistů
- v) Církev adventistů sedmého dne
- w) Církev bratrská
- x) Církev československá husitská
- y) Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České Republice (mormoni)
- z) Církev řeckokatolická
- aa) Církev římskokatolická
- bb) Českobratrská církev evangelická
- cc) Evangelická církev augsburského vyznání
- dd) Evangelická církev metodistická
- ee) Jednota bratrská
- ff) Křesťanské sbory
- gg) Lutherská evangelická církev augsburského vyznání
- hh) Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
- ii) Novoapoštolská církev v ČR
- jj) Pravoslavná církev v českých zemích
- kk) Slezská církev evangelická augsburského vyznání
- ll) Starokatolická církev v České republice

mm) Církev Křesťanská společenství

12. Víte o existenci a činnosti také jiných církví nebo náboženských společností v Olomouci?

- c) ano
- d) ne

13. Pokud ANO – kterých - vypište prosím jejich názvy.

14. Jak vnímáte existenci křesťanských církví a skupin ve společnosti?

- e) kladně – i když nejsem praktikujícím křesťanem, je dobře, že tyto skupiny existují
- f) jejich existence mi nijak nevadí, ale pro mě osobně nemá žádný význam
- g) existenci křesťanských církví a skupin považuji za zbytečnou
- h) záporně

15. Kterými činnostmi a aktivitami se podle vás církve na veřejnosti projevují?

- i) bohoslužby
- j) přednášková v vzdělávací činnost
- k) sociální a charitativní činnost
- l) zdravotnická činnost
- m) pořádání kulturních akcí
- n) politická činnost
- o) výdělečná a podnikatelská činnost
- p) jiná – vypište .....
- .....

16. Účastníte se někdy aktivit pořádaných křesťanskými církvemi?

- h) ano
- i) ne

17. Pokud ANO, jak by jste je hodnotil(a)? Volných řádků můžete využít k vlastnímu hodnocení.

- f) kladně, mám-li možnost, zúčastním se znovu
- g) jsou pro mě přínosné
- h) něco se mi líbí, něco ne

- i) jsou pro mě nesrozumitelné
- j) záporně, křesťanství mi nic neříká

.....
.....
.....

18. Z jakých zdrojů se dozvídáte o existenci těchto akcí?

- a) kněží, kazatelé a oficiální představitelé církve
- b) členi církví a křesťanských skupin
- j) přátelé
- k) letáky, plakáty
- l) internet
- m) tisk, rozhlas, televize
- n) jiné zdroje.....

.....

19. Ve kterých oblastech by se podle Vás měli křesťanské církve angažovat více?

20. Ve kterých oblastech je podle Vás naopak angažovanost církví zbytečná nebo dokonce nevhodná?